

verkiezingsprogramma 2019 - 2024

welkom in brussel,
stad van de doeners

legende

Een aantal lijnen lopen transversaal door dit verkiezingsprogramma.
Deze voorzien we van een gepast icoon.

**ecologie
en stedelijke
levenskwaliteit**

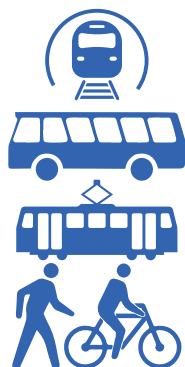
**economie
en jobs**

**onderwijs
en opleiding**

meertaligheid

mobiliteit

zorg

korte termijn

**middellange
termijn**

brussel biedt mij en mijn familie kansen op de best mogelijke toekomst

We kunnen het niet genoeg benadrukken; voor liberalen is het niet iemands achtergrond die telt, maar wel iemands toekomst. Of het nu om socio-economische, taalkundige of culturele achtergronden gaat; elk individu in Brussel heeft het recht op de best mogelijke kansen om een zelfstandig en succesvol leven uit te bouwen. Daarom hecht Open Vld ook zoveel belang aan kwalitatief hoogstand onderwijs en opleiding. Daarom is Open Vld ook dé onderwijspartij in Brussel en heeft ze een essentiële bijdrage geleverd aan de kwaliteitssprong in het Nederlandstalig onderwijs.

1.1. we bouwen scholen

Eind jaren '90, begin jaren 2000 was Open Vld de eerste partij om te wijzen op de demografische golf die er aan zat te komen in Brussel. De bevolkingsgroei is intussen klaar en duidelijk voor iedereen. Tussen 2000 (959.318 inwoners) en 2018 (1.198.726 inwoners) is de Brusselse bevolking toegenomen met ongeveer een kwart. En de bevolkingsgroei is nog lang niet ten einde...

We reageerden daarop door te investeren in de kwaliteit van de infrastructuur en in de capaciteitsuitbreiding van het Nederlandstalig onderwijs. Dit is de reden waarom minister Vanhengel al in 2000 het Begrotingsfonds Onderwijsinstellingen oprichtte, want 'Gouverner, c'est prévoir'. Met deze middelen werd niet enkel in de eigen VGC-instellingen geïnvesteerd, maar ook in de infrastructuurnoden van de andere onderwijsnetten. Sinds 2000 tot vandaag investeerden we zo via de Vlaamse Gemeenschapscommissie in totaal voor 410.600.000 euro in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. 282.400.000 euro daarvan ging daarvan naar grote projecten van nieuwbouw, renovatie en herbesteding van gebouwen en terreinen. Daar zitten een paar iconische schoolgebouwen tussen, zoals het ombouwen van de kerk van Scheut tot Tiener- en secundaire school, het volledig opnieuw ombouwen en verdubbelen in capaciteit van de gemeenteschool Windekind in Molenbeek of het optrekken van volledig nieuwe campussen zoals bijvoorbeeld Comenius in Koekelberg met crèches, sportzalen, bibliotheken en basis- en secundaire scholen. We vervingen tal van uitgeleefde schoolgebouwen door nieuwe, moderne gebouwen, met dubbele leerlingencapaciteit. De andere investeringen

gingen naar het energiezuinig maken van schoolgebouwen, het inrichten van pedagogische speelplaatsen, nieuw en aangepast sanitair, enzovoorts...

Investerings die ten goede kwamen en komen aan een groeiende groep Brusselaars, die doelbewust koos voor kwalitatief Nederlandstalig onderwijs. Toegevoegd aan de investeringen van de Vlaamse gemeenschap, zal er over enkele jaren een extra capaciteit gecreëerd zijn van 10.400 plaatsen in het kleuter en lager onderwijs en van 3100 plaatsen in het secundair onderwijs. Dat alles vertaalt zich ook in de cijfers; telde het Nederlandstalig onderwijs in Brussel in 2000 32.500 leerlingen (kleuters, basis en secundair onderwijs) dan staat de teller vandaag, in 2019, op 47.200 leerlingen. Een stijging van 45%.

Het werk is uiteraard nog niet af. Open Vld wil het strakke investeringsritme aanhouden en blijven investeren in kleuter-, lager- en secundair onderwijs om voor elk kind waarvan de ouders het Nederlandstalig onderwijs kiezen, een plaats te voorzien. Onze ambitie voor de komende 5 jaar is dan ook om 3500 bijkomende plaatsen in het kleuter- en lager onderwijs te creëren en 5000 bijkomende plaatsen in het secundair onderwijs.

Onze Voorstellen:

- Via de capaciteitsuitbreiding van ons scholennetwerk en een evenwichtig inschrijvingsbeleid willen we een plaats garanderen voor Nederlandstalige en anderstalige Brusselaars in het Nederlandstalig onderwijs. Elk kind heeft immers recht op toponderwijs.

- In de komende legislatuur willen we verder werken aan de uitbreiding van het aantal plaatsen in het Brussels Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs, zodat er voldoende schoolcapaciteit in elke gemeente te vinden is. Net zoals in het verleden willen we de schoolbesturen (Gemeenschapsonderwijs, Vrij Onderwijs, Gemeentelijk onderwijs) zowel aansporen als ondersteunen om te investeren in een uitbreiding van hun onderwijsnetwerk.

- Voor de bouw van nieuwe secundaire scholen kijken we vooral naar beschikbare ruimte in de buurt van knooppunten van het openbaar vervoer.

- Bij de bouw en renovatie van scholen in het Brussels gewest willen we verregaande aandacht besteden aan toegankelijke en duurzame campussen (op vlak van energie en recyclage). We willen ook inzetten op veilige en gezonde schoolomgevingen. We motiveren ouders en buurtbewoners om de schoolomgeving verkeersluw te houden.

- We willen het investeringsritme van de VGC in het Brussels Nederlandstalig onderwijs verder aanhouden. De Vlaamse Gemeenschap moet haar investeringen in datzelfde Brussels Nederlandstalig onderwijs nog opdrijven. Dit is niet enkel een decretale verplichting; het is voor Vlaanderen ook een enorme opportuniteit om meer Nederlandskundige te creëren in Brussel én de rand.

- Naast de investeringen in het leerplichtonderwijs, pleiten we er ook voor dat de Vlaamse Gemeenschap voor Brussel ook middelen voorziet om tegemoet te komen aan de infrastructurele noden van het deeltijds kunstonderwijs.

1.2. de beste leerkrachten vind je in brussel

Het uitbreiden van de schoolcapaciteit is één zaak maar gaat voor ons hand in hand met de verdere verbetering van de kwaliteit van het geboden onderwijs. Die onderwijskwaliteit steunt in hoge mate op gemotiveerde, bekwame leerkrachten, op een kwaliteitsvol schoolkader én op innovatie. We investeren daarom in de pedagogische omkadering en creëren de juiste voorwaarden voor toponderwijs. Voldoende leerkrachten aantrekken en in Brussel houden, is één van de belangrijkste uitdagingen.

De komende jaren is een uitbreiding van het lerarenkorps noodzakelijk. Op onze vraag voerden ULB, FUSL, UCL en VUB in 2016 een onderzoek uit waaruit bleek dat er tegen 2020 in totaal 250 voltijdse leerkrachten extra nodig zullen zijn in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Om het beroep van leerkracht aantrekkelijker te maken en om voor extra ondersteuning te zorgen, creëerden we in 2008 het Onderwijscentrum Brussel. Dat zorgt voor startbegeleiding van beginnende leerkrachten en ondersteuning van scholenteams. Daarnaast lanceerden we verschillende campagnes ‘lesgeven in Brussel’. In het academiejaar 2017-2018 zetten we tenslotte een tweetaalige lerarenopleiding op poten om een basis te vormen voor goed meertalig onderwijs in samenwerking met de Vlaamse en Franstalige gemeenschap. We investeerden daarnaast ook in de uitrusting van de scholen, onder andere om het technisch- en beroepsonderwijs terug aantrekkelijker te maken. Deze inspanningen willen we verder zetten.

5

Onze voorstellen:

- We willen inzetten op een verdere instroom van kandidaat-leerkrachten in de Nederlandstalige lerarenopleidingen in Brussel door promotie te voeren bij twee specifieke doelgroepen; studenten uit het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs en zij-instromers¹. Mensen met ervaring in de bedrijfsweld willen we makkelijker de weg naar het onderwijs laten vinden, om er les te geven maar ook om er aan de slag te gaan als administratief ondersteuner. Zo kunnen zij ook hun ervaring uit het bedrijfsleven overbrengen op de leerlingen. Hiervoor willen we gepaste promotiecampagnes ontwikkelen. We willen daarnaast nog verdere inspanningen leveren om leerkrachten te werven en behouden voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel door:

-de Brusselse lerarenopleidingen te ondersteunen in functie van de Brusselse noden, door de ontwikkeling van flexibele opleidingstrajecten op maat van diverse doelgroepen (met bv. extra taalondersteuning, werkplekieren, persoonlijke ontwikkelingsplannen,...). Om de lerarenopleiding aan te passen aan een veeleisende omgeving waarin de thuistaal van de leerlingen vaak niet het Nederlands is, willen we het pedagogische palet van de leerkrachten ook uitbreiden door hen bijvoorbeeld een deel van hun stage te laten lopen in het volwassenonderwijs; NT-2-onderwijs (Nederlands als tweede taal).

1. Zij-instromers zijn mensen die vanuit een ander beroep leraar willen worden. Of mensen die al leraar zijn, maar die les willen geven in een ander vak.

-Een hervorming van het leerkrachtenstatuut dringt zich op. In de eerste plaats op het vlak van verloning van leerkrachten. Daarbij willen wij een stadspremie voor Brusselse leerkrachten, zeker als ze hier ook (komen) wonen. De complexiteit van het lesgeven in de grootstad, schrikt veel potentiële leerkrachten af. Via een extra financiële stimulans, willen we hen overtuigen om toch te kiezen voor een carrière in het Brussels onderwijs en er een carrière uit te bouwen. We willen ook extra mogelijkheden creëren voor leerkrachten om betaalbaar te kunnen wonen in Brussel. We willen ook nagaan hoe we leerkrachten verder praktisch kunnen ondersteunen (o.a. op het vlak van mobiliteit) wanneer ze bereid zijn in Brussel les te geven.

-We willen er ook voor zorgen dat leerkrachten sneller voltijdse leeropdrachten kunnen opbouwen, zodat ze niet voortdurend moeten puzzelen met lessenroosters in verschillende scholen. Dit werkt demotiverend en zorgt voor extra praktische en administratieve rompslomp. We willen in elk geval het leerkrachtenstatuut zo aanpassen dat het interessant wordt om leerkracht te worden en te blijven.

-Gemotiveerde leerkrachten willen we extra opleiding laten volgen. We willen ook systemen van co-teaching en aanvangsbegeleiding op de werkplek verder ontwikkelen voor beginnende leerkrachten, zodat ze extra ondersteuning krijgen (van meer ervaren collega's)

-samen met 'Lesgeven in Brussel'² bouwen we de Brusselse leerkrachtencommunity verder uit, waarbij leerkrachten de ruimte krijgen om elkaar te ondersteunen en samen 'onderwijs in Brussel' te beleven

- We willen de tweetalige lerarenopleiding die de vorige legislatuur werd opgestart, verder uitbreiden, zodat de leerkrachten die hieruit voortkomen vlot zowel in het Nederlandstalig als Franstalig onderwijs les kunnen geven.

- We willen werk maken van minder administratieve last voor schoolbesturen en voor leerkrachten, door een planlastmeting, een hervorming met eventuele afschaffing van een aantal administratieve verplichtingen en door de digitalisering van de onderwijsadministratie, zodat er meer tijd overblijft voor de leerlingen zelf.

2. Lesgeven in Brussel' wil Brussel als onderwijsstad positief in de kijker zetten. De Vlaamse Gemeenschapscommissie startte in 2012 de campagne i.s.m. vzw Brik en het Onderwijscentrum Brussel (OCB) om 16- tot 18-jarigen, studenten uit de lerarenopleiding en huidige leerkrachten warm te maken voor een job in het Nederlandstalig (basis)onderwijs in Brussel. Vanaf januari 2019 zet de VGC de campagne met het OCB verder. Een online en offline mediacampagne en gerichte acties naar de doelgroepen spelen de troeven uit van lesgeven in Brussel.

1.3. de onderwijskwaliteit versterken

Sterke scholen zijn goed uitgeruste scholen met een sterk leerkrachtenteam. Elke leerling moet zich er ook thuis voelen en de kans krijgen om er haar of zijn ding te doen. Voldoende aandacht voor pedagogiek, uitrusting en aandacht voor die leerlingen die het even moeilijk hebben, om wat voor reden ook; ook dat maakt toponderwijs. Daarom willen we dat de Vlaamse Gemeenschap en de VGC daar blijft op inzetten.

- Om spijbelgedrag tegen te gaan, willen we een permanente uitwisseling van informatie tussen scholen, de politiezone waarin ze liggen en de specifieke diensten die zich bezig houden met de betrokken scholieren en hun familie. We vatten dit in een protocol tussen de betrokken partners. Met KANS Centraal Meldpunt Brussel werd de aanpak van spijbelen en schoolverlaters-zonder-diploma, gestructureerd. We willen dit uitbreiden en meer individuele en groepsbegeleiding op maat ontwikkelen, ook voor het basisonderwijs. Daarnaast moeten een aantal gemeentelijke spijbelcellen tweetalig worden gemaakt.

- We voeren de investeringen op in technische uitrustingen voor het Technisch- en Be-roepsonderwijs en voor STEAM-opleidingen (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics). We blijven verder investeren in ICT-uitrusting in de klas en we zetten fablabs op (creatieve werkplaatsen, waar je ideeën kan uitwerken rond bijvoorbeeld 3D printen, lasersnijden, werken met een robot...) We bouwen programma's uit rond mediawijsheid.

- We stimuleren eveneens uitwisseling en samenwerking tussen de Nederlandstalige en Franstalige kunstopleidingen en met de kunststromingen uit de diverse culturen die Brussel rijk is.

- We willen ook voluit inzetten op de 'talen van de toekomst': Artificial Intelligence en codeertalen. Beiden integreren we in het curriculum van onze scholen.

- Met een verdere uitbreiding van het educatieve project 'groene klasbakken'³ zetten we bij de Brusselse scholieren in op kennis rond duurzame voeding. We trekken die lijn ook door naar de schoolmaaltijden; daar willen we zo maximaal mogelijk inzetten op gezonde, duurzame en smaakvolle voeding van de korte keten.

- We willen verder blijven werk maken van de ondersteuning van scholen en brede scholen (coaching, vorming, aanbod van materialen) met aandacht voor meertaligheid, armoede en met een versterkte inzet voor het secundair onderwijs. We willen ook educatieve initiatieven van scholen verder subsidiëren.

- Een hervorming van de huidige bredeschoolwerking is noodzakelijk. Brede Scholen werken aan de talentontwikkeling van leerlingen, binnen en buiten de schoolmuren. Het aantal Brede Scholen in Brussel is de voorbije jaren langzaam gegroeid, maar

3. Dit zijn gratis, kwaliteitsvolle (moestuïn)bakken die ter beschikking worden gesteld van Brusselse Nederlandstalige scholen en waarrond een educatief programma uitgewerkt wordt.

met de ervaring die we hebben, willen we in álle scholen een Brede Schoolwerking, onafhankelijk van hun taalrol, zodat alle leerlingen uit het Brussels onderwijs kunnen deelnemen aan activiteiten en projecten, zowel op school als daarbuiten. Via de Brede School willen we ook meer inzetten op de ontwikkeling van niet-cognitieve vaardigheden bij Brusselse leerlingen en op de ontwikkeling van sleutelcompetenties (bijv. cultureel bewustzijn, burgerschap, financiële competenties, zelfbewustzijn, enzovoorts)

- Open Vld wil extra aandacht besteden aan de overgangen in ons onderwijssysteem, want dat zijn belangrijke kantelmomenten: van de kinderopvang of thuis naar de kleuterschool, van de kleuterklas naar de lagere school en van de lagere school naar het secundair onderwijs. We willen leerkrachten en scholen meer pedagogische vrijheid geven om hierop in te spelen, door vernieuwende onderwijsconcepten zoals de “Tienerschool” en de “Kindertuin” verder te ontwikkelen. Die aangepaste concepten moeten er ook toe bijdragen dat leerlingen ‘goesting’ hebben en houden om naar school te gaan.

- We willen leerlingen die meer aankunnen extra stimulansen aanbieden om zich verder te ontplooiën.

- Veel ouderverenigingen spelen vandaag een zeer actieve rol bij de ondersteuning van (de leefomgeving van) de school van hun kinderen. De VGC steunt hen daarbij via een subsidiereglement en wil dat ook verder zetten. Gezien het belang van ouderbetrokkenheid op de schoolprestaties van kinderen, willen we samen met de schoolbesturen en oudercomités nagaan hoe we meer ouders kunnen betrekken bij het onderwijs van hun kinderen.

1.4. taal, meertaligheid en onderwijs

In een kosmopolitische stad en internationaal beslissingscentrum (EU, NAVO) is meertaligheid dé integratiefactor bij uitstek én een belangrijke economische troef. Onderwijs is belangrijk om die meertaligheid blijvend te stimuleren. We moeten daarbij niet enkel focussen op de grote West-Europese talen, maar ook meer en meer op andere wereldtalen zoals Russisch, Chinees, Arabisch, Japans, ... Brussel moet de 'hoofdstad van de meertaligheid' worden. Daarom willen we een meertaalactieplan uitwerken, gebaseerd op de analyse van de Taalbarometer⁴ en de expertise van het Marnixplan voor een meertalig Brussel⁵ gedragen door de Brusselse minister-president.

- Met ondersteuning van het Onderwijscentrum Brussel willen we blijven inzetten op de kwaliteit van het Nederlands op school. Voor Nederlandstalige en niet-Franstalige leerlingen willen we ook de kennis van het Frans helpen versterken.

- We willen ouders ook toeleiden naar het opleidingsaanbod Nederlands. Het aanbod via het Huis van het Nederlands moet dan ook uitgebreid worden, zowel in de week-ends als 's avonds. Zo kunnen we meer mensen bereiken. Ook zij die werken maar zich toch verder willen blijven ontplooiën. We willen daarbij ook specifieke aandacht voor meer kwetsbare ouders.

- We willen naar een tweetalig onderwijs voor de Brusselse leerlingen. Dat kunnen we heel concreet realiseren, zonder ingrijpende, utopische onderwijshervormingen, door de samenwerking met Franstalige scholen te vereenvoudigen, tot zelfs het ontwikkelen van tweetalige campussen toe, om zo de uitwisseling Frans en Nederlands te vergemakkelijken.

- Tweedetaalonderwijs moet aan Franstalige en Nederlandstalige kant kwaliteitsvoller. Daarom willen we expertise over taalonderwijs uitwisselen tussen Nederlandstalig en Franstalig onderwijs. Momenteel bestaat de mogelijkheid al om leerkrachten 'uit te wisselen' tussen het Nederlandstalig en Franstalig onderwijs, maar zelden gebeurt dit. We willen de drempels hiervoor wegwerken.

- We stimuleren actieve samenwerkingsprojecten tussen de 4 Europese scholen op ons grondgebied en de Brusselse scholen. Op deze manier werken we verder aan taaluitwisseling, een doorleefd Europees hoofdstadgevoel en zorgen we voor een grotere betrokkenheid van expats in de Brusselse samenleving.

4. Een grootschalig onderzoek, ingericht door BRIO, naar het taalgebruik in Brussel, dat om de 5 à 6 jaar wordt herhaald om de evolutie van het taalgebruik in Brussel in kaart te brengen.

5. Het Marnixplan voor een meertalig Brussel is een gezamenlijke inspanning om het vroegtijdig en coherent leren van verschillende talen te bevorderen binnen alle lagen van de Brusselse bevolking. Het focust in de eerste plaats op het Frans, het Nederlands en het Engels, maar moedigt ook de overdracht van alle moedertalen aan.

1.5. student zijn doe je in brussel studentenstad

Met 86.600 studenten is Brussel ook de grootste studentenstad van ons land. Aan Nederlandstalige kant kent iedereen BRIK dat de studenten ontvangt, doorverwijst en betreft bij het leven in Brussel. Daarnaast creëren we, mede dankzij de onvermoeibare inspanning van onze liberale fractie in het Brussels Parlement, een optimaal klimaat voor studenten. De herinrichting van de zone van de kazernes in de Generaal Jacqueslaan zal zorgen voor een nieuw stadsdeel waarin het hoger onderwijs een vitale rol zal spelen. Ook de site van het AZ-VUB en campus Odisee zijn in volle ontwikkeling. Maar ook op andere vlakken verdient het studentenbeleid onze blijvende aandacht. De komende jaren willen we verder gaan op dat elan, door:

- Het hoger onderwijs te ondersteunen in de renovatie, verbetering en uitbreiding van hun infrastructuur.
- Onder meer via BRIK en Muntpunt willen we het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als (internationale) studentenstad actief promoten in Vlaanderen en daarbuiten
- De herinrichting van de zone van de Kazernes in Elsene / Etterbeek moet aangegrepen worden om een nieuwe studentenwijk in het leven te roepen. Daarbij moet de nodige aandacht uitgaan naar betaalbare en kwalitatieve huisvesting voor studenten. Op hetzelfde ogenblik willen we de campussen van het hoger onderwijs waar mogelijk verder uitbouwen. Door meerdere functies - onderzoek, spin-offs, kinderdagverblijven, basis - en secundair onderwijs te combineren met studentenvoorzieningen, willen we komen tot nieuwe volop geïntegreerde stadswijken.
- We willen het structurele overlegorgaan tussen de Brusselse hogescholen en universiteiten en het gewest ook uitbreiden met een Nederlandstalige werking. Zo willen we beter inspelen op de noden en verwachtingen van het Brussels hoger onderwijs op vlak van zaken zoals huisvesting, mobiliteit, stedenbouw et cetera.

1.6. brussel leidt op

Aan de slag gaan of ondernemen in nieuwe of zichzelf ontwikkelende economische sectoren, carrièrewendingen op latere leeftijd, zelfontplooiing; het zijn allemaal zaken waarvoor mensen soms een nieuwe set vaardigheden nodig hebben. Daarom willen we meer inzetten op levenslang leren om de Brusselaars meer mogelijkheden te geven zich ook na de klassieke 'schooltijd' verder te blijven ontwikkelen.

- Het volwassenonderwijs moet extra gepromoot worden en groeikansen krijgen. We willen de Brusselse universiteiten en hogescholen aanzetten om met hun alumni 'een toekomstcontract' af te sluiten om levenslang leren te stimuleren en hen aan te moedigen om te blijven bijscholen.

- Nederlands leren en oefenen gebeurt niet enkel in het klaslokaal. Het Huis van het Nederlands moet nog meer laagdrempelige taaltrajecten Nederlands ontwikkelen samen met opleidingsverstrekkers en in functie van de arbeidsmarkt.

- We willen bedrijven compenseren die hun werknemers tijdens de uren (taal)lessen laten volgen om zich verder te ontwikkelen.

- Initiatieven waarbij mensen opgeleid worden binnen een werkervaring of stage, moeten alle ruimte krijgen. Daarnaast willen we ook het alternerend leren en werken (onder andere via leercontracten) meer promoten.

1.7. de stad als emancipatiemachine

Brussel is een ‘stad van aankomst’; een open hoofdstad die welvaart genereert voor haar inwoners en haar gebruikers. De instroom aan nieuwkomers in Brussel is voelbaar en zorgt voor tal van uitdagingen. Wat ons betreft is de belangrijkste uitdaging om van nieuwkomers actieve burgers te maken. Als liberalen is de stad voor ons immers ook een emancipatiemachine. Dat Brussel en Vlaanderen een actief inburgeringsbeleid nodig hebben om mensen zo snel mogelijk zelfstandig te maken, daar heeft Open Vld steeds op gewezen en mee voor aan de kar getrokken. Vandaag is het duidelijk dat het één van de voornaamste tools is om nieuwkomers vooruit te helpen. De komende jaren willen we die liberale accenten nog versterken en de stad nog meer als springplank aanbieden. Het is voor ons belangrijk dat (jonge) Brusselaars niet eerst jaren moeten stilzitten op cursusbanken en in wachtkamers van administraties;

Onze voorstellen:

- Nieuwkomers moeten sneller een vergunning krijgen om te mogen werken — ook tijdens hun procedure - of ze nu erkend worden of niet, om zo hun drive naar een beter leven niet te breken.
- In samenwerking met beide gemeenschappen moet de erkenning van diploma’s en bijscholing versneld worden voor nieuwkomers.
- Taallessen én alfabetiseringslessen moeten zoveel mogelijk flexibel op de werkvloer aangeboden worden, om de activering te versnellen.
- We willen jobs in de nieuwe deeleconomie promoten als springplank naar duurzame jobs. Deze banen zijn geen bedreiging, maar mits een wettelijk kader zijn ze, net als de jobs in de diensteneconomie, een opportuniteit voor deze doelgroepen.
- Aangezien een nieuwkomer de keuze heeft uit 2 inburgeringstrajecten (Vlaamse Gemeenschap + COCOF) dient zij/hij goed geïnformeerd te worden om een juiste beslissing te nemen in functie van haar of zijn behoeften. We willen extra inspanningen leveren om het Nederlandstalig aanbod bekend te maken. We stellen voor om voor elke nieuwkomer een “gemeenschappelijk” luik op te nemen (5u) waarin de inhoud en mogelijkheden van beide trajecten duidelijk worden toegelicht.
- Bepaalde delen van beide trajecten voor de inburgering moeten gecombineerd worden. Daarom willen we dat zowel de Vlaamse Gemeenschap als de COCOF in hun aanbod een luik opnemen met een kennismaking met de andere landstaal.
- We willen daarom een eenvoudige procedure met de nodige testen in het leven roepen om Elders verworven competenties te laten erkennen en certificeren.

in brussel kom je thuis in een wereldstad op mensenmaat

Brussel is de hoofdstad. Van België, van Vlaanderen én van Europa. Die rol en de Europese en internationale aanwezigheid in het Brussels Hoofdstedelijk gewest hebben onze stad in de laatste decennia getransformeerd van een tweetalige provinciestad in een meertalige, kosmopolitische wereldstad. Als liberalen willen we de status van Brussel als hoofdstad en als nationaal en internationaal beslissingscentrum nog versterken. Gelijktijdig beseffen we ook dat de complexe bestuurlijke context van Brussel een uitdaging is die een gepast antwoord verdient.

2.1. we blijven hervormen

Eerder dan met slogans en schijnoplossingen heeft de Brusselse Open Vld altijd via haalbare en gedragen oplossingen de bestuurlijke slagkracht en efficiëntie van Brussel helpen versterken. We blijven vragende partij voor een fusie van de gemeentes, maar dat heeft ons er niet van weerhouden om alvast een proces mee uit te stippelen waarbij telkens meer bevoegdheden naar het gewestniveau werden gebracht. Voor Open Vld is het immers essentieel dat er een duidelijke bevoegdheidsverdeling en hiërarchie bestaat tussen de Brusselse gemeentes en het Brussels Gewest. Dat deden we onder andere door de gewestbegroting in evenwicht te brengen. Maar ook door een fiscaal pact te sluiten met de gemeentes. Op lokaal vlak zorgde dit voor een beter schuldbeheer en een controle op excessieve uitgaven. Via budgettaire incentives stimuleerden we de gemeentes tot meer samenwerking, zowel met het gewest als met andere gemeentes. Daarnaast voorzagen we ook middelen om de gewestelijke Dienst Veiligheid en Preventie op te richten en uit te bouwen. Die stuurt een gecentraliseerd, gewestelijk Veiligheidsbeleid aan. We geloven in een voortschrijdend proces dat vereenvoudiging voor de burger beoogt, eerder dan in plotse mirakeloplossingen. Dat is degelijk bestuur, waar liberalen voor gekend zijn.

Onze voorstellen:

- We willen dat er een kader komt voor de harmonisering van gemeentelijke procedures en tarieven voor administratieve aanvragen; we streven naar zoveel mogelijk eenvormigheid over de gemeentegrenzen heen voor burgers en ondernemers in Brussel. Een doorgedreven digitalisering kan daarbij helpen. Gelijktijdig willen we nagaan welke procedures (en de daaraan verbonden tarieven) nog echt nodig zijn vandaag.

We willen ook de oefening doen om te bepalen welke procedures het best gebeuren op welk niveau (gewestelijk of gemeentelijk).

- We zorgen voor een maximale vereenvoudiging voor burgers en ondernemers van het premie- en vergunningstelsel op gewestniveau.
- Een efficiënte Brusselse gewestadministratie moet garant staan voor een kwaliteitsvolle dienstverlening voor alle Brusselaars. Beleidsvoorbereiding, -uitvoering en -evaluatie moeten vertrekken vanuit een geïntegreerde aanpak. Voor elk beleidsdomein moet in kaart gebracht worden hoe doelstellingen optimaal kunnen behaald worden. Een homogene, transparante bestuursstructuur moet het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beter in staat stellen maatschappelijke uitdagingen aan te pakken en publieke basistaken uit te voeren. De Brusselse gewestelijke administratie dient voluit de kaart te trekken van digitalisering door het automatiseren van processen, het gebruik van digitale data en het stroomlijnen van interne en externe communicatie.
- We pleiten ervoor dat elke minister één burgerkabinet per legislatuur krijgt, waarbij burgers in debat kunnen gaan en na consensus beleidsaanbevelingen kunnen doen. Dit experiment geeft burgers in de loop van een legislatuur meer inspraak in en betrokkenheid bij het gevoerde beleid en vergroot het draagvlak van genomen beslissingen.
- We willen dat door Beliris⁶ opgestarte projecten aanzienlijk sneller uitgevoerd worden. Daarvoor willen we een hervorming van het Belirisfonds. Momenteel zorgt de tweeslachtige structuur Federaal - Brussel voor te veel conflicterende belangen, met een versnippering van middelen en vertragingen tot gevolg. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet daarom meer aan de stuurknuppel zitten, om grotere projecten van gewestelijk belang uit te kunnen voeren die bijdragen tot de uitstraling van Brussel.
- We pleiten voor één gewestelijk veiligheids- en preventiebeleid, en dus eenheid van commando voor de Brusselse politie. We willen de Dienst Veiligheid en Preventie verder uitbreiden. De verdere operationalisering van het overkoepelend veiligheidsbeleid voor Brussel moet de komende legislatuur volledig onder stoom raken. We blijven ook voorstander van een fusie van de zes politiezones.

6. Beliris (ook wel gekend als het 'Belirisfonds') is een samenwerking tussen de federale staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat als doel heeft via allerhande investeringen de uitstraling van de hoofdstad te verbeteren.

2.2. internationaal; een sterk brussel in een sterk europa

Brussel is sinds de Middeleeuwen een belangrijk diplomatiek centrum. Die internationale functie levert een enorme economische return op voor het Brussels Hoofdstedelijk gewest en de hele regio: meer dan 121.000 directe en indirecte banen en €5 miljard aan toegevoegde waarde voor het gewest alleen. Zo'n 20 organisaties van de Europese Unie hebben hier hun hoofdzetel of de facto belangrijkste vestiging. Brussel telt ook zo'n 42 intergouvernementele organisaties. Dat zorgt allemaal bij elkaar voor zo'n 40,000 Europese en 13.500 internationale ambtenaren, 20.000 à 30.000 lobbyisten, een 1000-tal journalisten en 5400 diplomaten en in het kielzog daarvan de vestiging van een groot aantal internationale kennisinstellingen en NGO's.

Als kleine wereldstad is de naam 'Brussel' uitgegroeid tot een sterk merk en wordt onze positie ons door vele hoofdsteden benijd. We willen verder investeren in Brussels internationale rol en de kennis verzilveren die hier ontwikkeld worden dankzij deze bijzondere status. We willen zowel inspiratie opdoen die ons in staat moet stellen om typische stedelijke problematieken op te lossen, als onze eigen knowhow uitvoeren om zo onze economie verder te versterken.

Onze voorstellen:

- Als meertalige hoofdstad van Europa en beslissingscentrum versterken we de organisatiecultuur van de Brusselse administratie door optimaal in te zetten op klantvriendelijkheid voor burgers en bedrijven.

- Als hoofdstad van Europa willen we de duidelijke boodschap uitsturen dat Europa niet enkel de hoofdstad van bijna 500 miljoen Europeanen is én de grootste vrije markteconomie van de wereld, maar bovenal dat het Europese project een blijvend project van vrede en stabiliteit is. Dit willen we de komende jaren extra in de verf zetten, onder meer door de installatie van een monument ter herdenking van de Nobelprijs voor de Vrede die de Europese Unie in 2012 ontving. We willen van het Schumanplein een uithangbord en politiek symbool maken waar alle burgers van Europa zich mee kunnen identificeren. Daarnaast willen we meer inzetten op de bewustwording over de internationale en diplomatieke rol die Brussel doorheen de geschiedenis steeds heeft gespeeld.

-Het Brussels Hoofdstedelijk gewest en de federale staat investeren in de omkadering van de Europese aanwezigheid in onze hoofdstad, maar we durven ook de vraag stellen of de instellingen dat zelf niet nog meer zouden kunnen doen. Sinds 2008 ontwikkelt het Brussels Gewest haar masterplan voor de Europese wijk. De komst van 167.000 m² aan nieuwe woningen heeft de wijk een stuk beter geïntegreerd in het Brusselse stadsweefsel. Initiatieven van de EU zelf, zoals het Parlementarium en het Huis van de Europese Geschiedenis (momenteel qua bezoekersaantal de derde populairste toeristische attractie van het Brussels gewest), volledig gefinancierd door het Europees Parlement, zijn een grote meerwaarde voor het Brusselse culturele aanbod. Via een nauwe samenwerking met Visit.Brussels willen wij dat beide instellingen een

aanbod ontwikkelen dat zowel in de rest van het land maar ook in de Brusselse scholen en wijken de Europese boodschap en missie actief helpt uit te dragen.

- We willen dat het Engels, de internationaal meest gebruikte taal, een volwaardige status als administratieve taal krijgt in de Brusselse lokale en gewestelijke administraties. We trekken deze lijn zelf ook door naar ons onderwijs; elke leerling die in Brussel afstudeert, moet minstens drie talen kennen.

- We pleiten ervoor dat Brussel de enige standplaats van het Europees parlement wordt. Dit zou zowel economisch als ecologisch een verstandige keuze zijn die het imago van Europa bij de Europese burgers alleen maar ten goede zal komen.

- We willen verder werken aan een citymarketing- en investeringsbeleid dat de internationale uitstraling van Brussel blijft verbeteren om investeringen aan te trekken. Op basis van een objectieve analyse van kwantitatieve en kwalitatieve criteria voert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een economisch internationaal beleid dat vastlegt waarop prioritair wordt ingezet wat betreft de ondersteuning van de Brusselse exporterende ondernemingen, het aantrekken van buitenlandse ondernemingen, de internationale samenwerking op vlak van innovatie en economische ontwikkeling en het aantrekken en uitwisselen van talent. We willen ook dat Brussel vlot inspeelt op geopolitieke ontwikkelingen door haar rol als internationaal beslissingscentrum nog extra in de verf te zetten en door zich blijvend te profileren als interessante vestigingsplaats voor internationale bedrijven en instellingen. Het gewest moet deze internationale overheden, organisaties, bedrijven en startups zo goed mogelijk onthalen en begeleiden wanneer zij zich hier vestigen. We gaan hierover ook in dialoog met de Metropolitane gemeenschap rond Brussel.

- Brussel blijft vandaag internationaal een erg belangrijke congresstad, maar het heeft op dat vlak veel concurrentie van andere Europese en wereldsteden. Gezien de positieve impact op de tewerkstelling, het economische, maar ook (geo)politieke belang van de MICE-industrie (Meetings, Incentives, Conventions, Exhibitions), willen we dat het Brussels gewest en de gemeentes extra inspanningen leveren om de stad zo aantrekkelijk mogelijk te houden voor (internationale) congresorganisatoren en congresgangers.

- Open Vld pleit ervoor om ook Europese burgers stemrecht te geven bij de gewestverkiezingen. Het aantal EU-burgers dat zich in de hoofdstad heeft gevestigd is van 144.700 in 2000 gestegen naar 276.000 in 2018: bijna een verdubbeling. EU-burgers hebben stemrecht voor de gemeenteraads- en Europese verkiezingen, maar niet voor de gewestverkiezingen. Ook al maken dus ze bijna 1/4de uit van de bevolking. De mogelijkheid om haar of zijn politieke rechten uit te oefenen, zal ook een positieve impact hebben op de integratie en participatie van deze bevolkingsgroep.

- Elke Belgische én Europese scholier zou best één keer in haar of zijn schoolloopbaan zijn hoofdstad, Brussel bezoeken. We willen dan ook blijvend werk maken van 'hoofdstadklassen'.

- We blijven ervoor pleiten dat er in overleg met bestaande universiteiten en internationale onderwijspartners ook een Engelstalige Universiteit of University of Brussels opgericht zou worden, die opleidingen over de EU aanbiedt.

2.3. brussel als grootste stad van het nederlandse taalgebied

Brussel is niet enkel de hoofdstad; het is meteen ook de grootste stad in het Nederlandse taalgebied. Nergens komen zoveel anderstaligen dagdagelijks met het Nederlands in contact. We hebben altijd geijverd voor de naleving van de taalwetgeving. Die blijft belangrijk. Maar voor Open Vld is de aanwezigheid van het Nederlands in Brussel vooral afhankelijk van de openheid waarmee we onze taal met anderen delen.

Als cultuurflaminganten blijven we sterk gehecht aan het Nederlands in Brussel en in België. De decennialange inspanningen van de NCC (Nederlandse Cultuur Commissie) en haar opvolger de VGC (Vlaamse Gemeenschapscommissie) hebben een netwerk aan Nederlandstalige gemeenschapscentra, scholen, bibliotheken, wijk- en jeugdcentra, theaters ontplooid in Brussel dat er nog steeds staat. Door het opengooien van onze Nederlandstalige scholen en socioculturele instellingen hebben we het Nederlands ook volop gepromoot. De werking van het Huis van Nederlands heeft daartoe ook bijgedragen. Daardoor heeft het Nederlands vandaag de status van taal van de ‘opwaartse sociale mobiliteit’ in Brussel. Naast de duidelijke meerwaarde voor de kansen op de arbeidsmarkt, willen we ook de affiniteit met het Nederlands als cultuurtaal verhogen. De laatste VUB-taalbarometer (2018) toont trouwens ook duidelijk aan dat er vandaag meer Nederlands wordt gebruikt in Brussel dan 15 jaar geleden.

Onze voorstellen:

- Het promotiebeleid voor het Nederlands dat we de afgelopen decennia voerden via de VGC, de Vlaamse Gemeenschap, het Huis van het Nederlands, onze scholen en ons sociocultureel netwerk, is ook hoe we de komende jaren in Brussel verder willen werken. We willen het aanbod van de VGC, qua opleidingen, welzijn, jeugd, cultuur, integratie, verder blijven ontwikkelen (zie ook verder) We willen als Nederlandstaligen een sterke partner zijn in Brussel en België. Dit is de communautaire agenda van Open Vld Brussel.

- Het Huis van het Nederlands moet evolueren van een instelling die bevoegd is voor de coördinatie van het aanbod NT2 naar een huis dat openstaat voor iedereen met een vraag over het Nederlands. Het Huis moet het Nederlands ook verder blijven promoten bij anderstalige groepen, bijvoorbeeld scholieren uit het Franstalig onderwijs.

- Als sluitstuk van dit beleid herhalen we het voorstel van Open Vld om de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) om te dopen tot Nederlandstalige Gemeenschapscommissie (NGC), zodat we samen met het N-logo tot een benaming komen die breder is, die Vlamingen én nieuwe Nederlandstaligen omvat en die symbool staat voor ons complexloos, open, assertief en positief gemeenschapsbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

wie werkt en onderneemt in brussel verdient loon naar werken en moet erop vooruitgaan.

Brussel is de economische motor van onze brede metropolitane regio (Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Vlaams en Waals-Brabant) en van het hele land. 17,6% van de Belgische welvaart wordt in Brussel gecreëerd, 32,28% in de Brusselse Metropolitane Regio. Het is niet de overheid, maar het zijn bedrijven en ondernemers die zorgen voor jobs. Daarom heeft de Brusselse Open Vld er altijd een speerpunt van gemaakt om de economische motor gesmeerd te houden, ondernemerschap aan te moedigen, innovatie te omarmen en de koopkracht van de Brusselse werknemers en hun families te versterken. Op die weg willen we verder gaan. Dat willen we eerst en vooral doen door de Brussels arbeidsmarkt dynamisch te houden. Maar Brussel moet ook aantrekkelijk blijven voor ondernemingen om er zich te vestigen en te blijven. We mogen niet vergeten dat elke job in Brussel ook tal van afgeleide hoog- en laaggeschoolde jobs voortbrengt.

3.1. administratieve vereenvoudiging

- Open Vld wil een ondernemersvriendelijke administratie die drietalig werkt. (Nederlands, Frans en Engels). We willen ook dat de administratie steeds vanuit het “only once”-principe handelt: je moet aan de overheid niet telkens opnieuw inlichtingen geven die ze al hebben (ongeacht het niveau: lokaal, regionaal, federaal). We streven ook naar een éénheidsloket per administratief domein.

- Open Vld wil werk maken van vereenvoudigde procedures om zo bestaande drempels voor ondernemers weg te werken. Vandaag zijn de lange termijnen voor het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning één van de voornaamste drempels voor ondernemers. Daarom willen we hier een vereenvoudigde en vooral versnelde procedure voor invoeren. Gemeentes beschikken vandaag immers zelf al over een pak informatie die telkens weer opgenomen moet worden in allerlei aanvragen bij de

overheid. Voor sommige kleinere werken zou de stedenbouwkundige vergunning afgeschaft moeten worden. We pleiten voor een harmonisering van de 19 gemeentelijke reglementeringen betreffende de stedenbouwkundige vergunningen, met een centraal aansturende rol voor het gewest.

- Open Vld wil ook werk maken van het digitaliseren van de informatie. Alle gemeenten moeten in een gewestelijk digitaliseringsplan stappen. Zo kunnen we zorgen voor snelle toegankelijkheid van alle stedenbouwkundige inlichtingen en een gepaste opvolging via digitale weg van de procedures. Dit is essentieel voor de rechtszekerheid bij investeringen.

3.2. start it up. It'll never stop

Brussel is dé stad van de start-ups: 1 op de 3 nieuwe bedrijven wordt hier opgericht. Succes stories zoals dat van Greenbizz.brussels⁷ tonen aan dat we meer private en publieke initiatieven voor co-working spaces en pop-ups in Brussel moeten stimuleren, op maat van de ondernemer: snel en soepel. Daarnaast willen we steun geven aan incubatoren die jonge, innovatieve bedrijven ondersteunen in hun opstartfase. Ook steun bij expansie is belangrijk om ambitieuze bedrijven in Brussel te houden.

- De gemeenten leggen kleine ondernemers vaak nog extra fiscale druk op door een lokale m²-belasting. Dit fnuikt niet alleen de opstart- en groeikansen van ondernemingen, maar is ook zeer ondoorzichtig. Via het Gewestelijk Compensatiefonds willen we de belastingvrijstelling op computers uitbreiden tot bepaalde kantoorruimtes. Het is hoe dan ook essentieel om de gemeentelijke belastingen op ondernemingen te harmoniseren over de 19 gemeentes heen. Binnen de budgettaire marges willen we deze afschaffen voor kmo's, en voor de grote bedrijven vervangen door opcentiemen op de gewestelijke m²-belasting, die geïnd wordt door het gewest.

- Open Vld Brussel wil haar werk op vlak van fiscale afstemming tussen Gewest en gemeenten verder zetten. Het fiscaal pact werkt: het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet de komende jaren nog een stap verder zetten in het transparant maken van de fiscale druk op ondernemers. We willen absoluut de vele 'pestbelastingen' wegwerken in samenspraak met de gemeenten.

- We voeren een systeem van 'nudging'⁸ in bij de verschillende administraties om tot een betere inning te komen van verschuldigde bedragen (boetes, etc.)

- Overheden en overheidsinstellingen hebben een voorbeeldfunctie. Daarom willen we ervoor zorgen dat zij hun (kleinere) facturen aan leveranciers tijdig betalen via een optimalisatie van het cash management.

7. Greenbizz is een Brusselse incubator. Ze biedt in Laken 8000 m² ruimte en allerlei diensten aan start-ups en beginnende ondernemingen, die duurzame projecten willen uitbouwen.

8. Nudging: dit is een techniek om mensen op een subtiele manier te wijzen op gewenst gedrag. Klassiek voorbeeld is het plaatsen in een automaat of in een winkelrek van gezonde voeding op ooghoogte, terwijl meer ongezonde voeding bijvoorbeeld lager in de automaat wordt geplaatst.

3.3. innoveren voor een nieuwe stedelijke economie

We willen als partij de economische innovatie omarmen. Online shopping en deeleconomie zijn geen bedreigingen, maar stedelijke uitdagingen. Nu steeds meer aankopen online gebeuren en thuis worden geleverd, is het eerder de beleving van de stad dan het aanbod aan goederen dat belangrijk is voor handelskernen. Daardoor zijn netheid, veiligheid en bereikbaarheid van de handelskernen meer dan ooit essentieel. Om de Brusselse economie futureproof te maken, willen wij:

- Lokale bedrijven en handelszaken stimuleren in de transitie naar de online en delivery economie/ We willen hen ondersteunen om glocal te gaan; ook lokale spelers kunnen meespelen op de globale online-economie. We willen dat ze begeleid worden om zich op dit vlak beter samen te organiseren.

- Elke dag bezorgen koerierbedrijven 45.000 pakjes in Brussel, en dat aantal stijgt sterk. We willen ervoor zorgen dat de laatste kilometer van de pakjesbezorging emissievrij gebeurt. We willen dat ook fiscaal stimuleren.

- Van de afhaalpunten van pakjes in de wijken willen we commercieel aantrekkelijke plekken maken. Zo willen we de heropleving van de buurtwinkel stimuleren.

- De deeleconomie (maaltijden aan huis, verhuur van kamers, vervoer van personen, et cetera...) roept terecht vragen op over het statuut van medewerkers en over rechtvaardige concurrentie. De oplossing is niet om de nieuwe economische trends te verbieden, maar wel om ze te verzoenen met een degelijk sociaal statuut. Op stedelijk vlak willen we kaders scheppen waar mogelijk en het debat met het federale en Europese niveau aangaan. Deze nieuwe vormen van economie creëren niet alleen jobs; het zijn vaak ook springplanken naar andere jobs. Ze hebben dan ook een enorm potentieel dat we niet aan ons voorbij mogen laten gaan.

- De schaal van de stad en de manier waarop innovatieve bedrijven hier hun stek vinden, biedt enorm veel kansen voor de circulaire economie in Brussel. We willen hier een echte economische troef van maken voor ons gewest. We zijn er immers van overtuigd dat deze zich snel ontwikkelende sector voor nieuwe jobs en nieuwe welvaart zal zorgen. Daarom willen we nog meer inzetten op twee peilers van de circulaire economie; ecologisch ontwerp en duurzame bevoorrading. Via incentives en een gepaste omkadering geven we bedrijven die zich toespitsen op recuperatie en hergebruik van grondstoffen de kans om zich te ontwikkelen. We gaan ook de discussie aan met de gemeentes om zoveel mogelijk in te zetten op ecologisch ontwerp bij nieuwe stadsinrichtingen.

3.4. de brusselse slimme stad ten bate van de levenskwaliteit

We willen blijven inzetten op een ‘slimme’ stad waar technologie helpt om de levenskwaliteit en de dienstverlening naar de burgers te verbeteren. Als we Brussel willen laten uitgroeien tot een internationaal toonaangevende stad, dan is er nog werk aan de winkel.

- Brussel moet over een gepaste norm voor 5G beschikken. De mogelijkheden van 5G liggen niet alleen op het vlak van snel mobiel internet, maar ook in de ondersteuning van verschillende toekomstige sleutelsectoren zoals mobiliteit (autonoom vervoer), industrie, media, e-gezondheid en energie.

- We willen onze wetgeving systematisch evalueren om obstakels die innovatie remmen tijdig uit de weg te ruimen.

- Er moet een centrale coördinatie komen die administraties laat samenwerken en stuurt om de omslag naar een smart city mogelijk te maken. We willen duidelijke objectieven en een monitoring van de ontwikkeling van het gewest als smart city die transparant naar de inwoners wordt gecommuniceerd.

- We moeten af van de competitie tussen stad, gemeenten en gewest op het gebied van de ontwikkeling van smart city en pleiten voor meer samenwerking. Er moet ook een betere opvolging komen van nieuwe applicaties die gelanceerd wordt. Al te vaak volgen de noodzakelijke updates niet.

- We willen verder blijven inzetten op een goed beheer van data, het delen van data en de ontsluiting van open data. Private ontwikkelaars (bedrijven, burgerinitiatieven, etc...) moeten toepassingen kunnen ontwikkelen die stadsproblemen kunnen tackelen. We kijken hierbij nauw toe op het respect voor iedereens privacy.

- We blijven aandacht vragen voor digitale inclusie en digitale geletterdheid.

- Strategisch moet Brussel nagaan wat nieuwe trends als virtual reality, artificiële intelligentie, autonoom transport (zelfrijdende wagens) betekenen en hoe dit best voorbereid wordt op vlak van opleiding, vorming en impact op stadsplanning en organisatie.

3.5. job yourself: ondernemerschap ontwikkelen

Met ongeveer 107.000 zelfstandigen is Brussel een erg ondernemende stad. We willen het (beginnend) ondernemerschap dan ook maximaal ondersteunen, bij alle Brusselse bevolkingsgroepen. Met de nieuwe immigratie zijn er bovendien ook tal van nieuwe Brusselaars bijgekomen die willen werken en ondernemen. We moeten zorgen voor een snelle toegang tot de arbeidsmarkt. Mensen moeten niet eerst jarenlang gedwongen inactief zijn in procedures. Meer dan ooit is zelfstandig ondernemen o.a. in de nieuwe economie en in de deeleconomie een weg uit de werkloosheid.

- We willen het statuut van activering van uitkeringen bij de start van een zelfstandige onderneming vereenvoudigen. De lokale Jobhuizen, de Lokale Economieloketten en de diensten Socio-professionele Integratie (SPI) van de OCMW's moeten werkzoekenden actief begeleiden en informeren over de mogelijkheden van het statuut "Springplank naar zelfstandige". We moeten gelijktijdig de fiscale en legale voorwaarden versterken en versoepelen. De opstartperiode moet beschouwd worden als een actieve démarche om werk te vinden en moet dus combineerbaar zijn met de uitkering.

-Het statuut van student-ondernemer kan verbeterd worden door betere informatie te verstrekken over de fiscale gevolgen en de implicaties op het sociaal statuut van de student. We moeten ook de leeftijdsgrens naar 16 jaar verlagen. We kunnen niet vroeg genoeg een ondernemerscultuur aanmoedigen.

- Wij stellen voor om specifieke plaatsen te creëren in de kinderopvang voor startende ondernemers.

-We willen gelijktijdig doorheen het hele traject van begeleiding van starters -de ontwikkeling, de financiering- meer aandacht voor de specifieke noden van vrouwelijke ondernemers en promotie van ondernemerschap bij vrouwen stimuleren. Ook hier hebben de lokale en gewestelijke diensten (PSI-diensten, jobhuis, Lokaal-economieloket, Actiris, 1819, hub.brussels, finances.brussels, citydev, ...) een extra taak.

- We willen de toegang tot het uitoefenen van beroepen vereenvoudigen, naar het voorbeeld van wat in Vlaanderen vandaag bestaat. De Brusselse regelgeving over de toegang tot het beroep en de basiskennis bedrijfsbeheer zijn vaak een grote hinderpaal. Wat basiskennis bedrijfsbeheer betreft, moet de inhoud overeenstemmen met de reële behoeften voor het beheer van micro-ondernemingen en is er ook nood aan examens in het Engels, in een internationale en diverse stad als Brussel. Voor de specifieke beroepskennis is een modernisering naar de hedendaagse eisen aan de orde. Vlaanderen heeft deze in veel gevallen reeds opgeheven. Een identieke regelgeving in de hele Brusselse Metropolitan Region is nodig om een economisch level playing field te creëren.

3.6. een cultuur omarmen van cultureel ondernemen

De cultuurondernemer willen we blijven omarmen. Cultuur en entertainment zijn in West-Europa immers uitgegroeid tot vitale economische activiteiten. Wat we doen wanneer we niet zelf aan het werk zijn, genereert net enorm veel werk. Steden zijn de plekken bij uitstek waar dit gebeurt: de culturele en vrijetijdsbeleving van de stad moeten we daarom verder laten boomen:

- Culturele infrastructuur is in een stad als Brussel ook economische infrastructuur (zie ook cultuur): we willen dat de federale overheid snel werk maakt van restauratie, toegankelijkheid en onderhoud van federale culturele instellingen in Brussel: Japanse Toren en Chinees Paviljoen, Park van Laken en de Serres, Koninklijker Musea voor Kunst en Geschiedenis, Legermuseum, Museum voor Schone Kunsten, ... Hier hangen duizenden afgeleide jobs van af in de hotelsector, de horeca en het toerisme, ... (zie ook verder)

- Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet zijn aanbod verder uitbouwen: MiMA, KANAL en de Beer Experience in het Beursgebouw zijn bijvoorbeeld hefboomen om de aantrekkingskracht van Brussel te vergroten en de toeristische economie te ondersteunen.

3.7. werk en huishouden combineerbaar houden; de diensteneconomie stimuleren

23

- De mogelijkheden van de diensteneconomie blijven groeien: huishulp, schoonmaken, kinderen ophalen aan school, koken, strijken, ... er is zeer veel vraag naar. Via de dienstencheques creëren we niet enkel jobs voor Brusselaars, maar we regulariseren ook jobs van Brusselaars en we bieden tastbare levenskwaliteit in de stad voor middeninkomens. We willen de prijs van de dienstencheques behouden, maar het toepassingsgebied uitbreiden waar mogelijk en nuttig is.

3.8. de koopkracht van de brusselaars versterken

Open Vld wil dat wie werkt, er netto meer aan overhoudt. We doen geen gekke beloftes. We willen het gevoerde beleid verder zetten en waar mogelijk versterken. De afgelopen jaren hebben we heel wat gedaan om de koopkracht van de Brusselaars te versterken. We benadrukken het graag: Open Vld heeft de belastingen sterk verlaagd voor wie werkt en woont in Brussel.

De federale taxshift heeft het netto-inkomen van de werkende Belgen voelbaar doen stijgen. De Brusselse fiscale hervorming zorgde, door de afschaffing van de forfaitaire gewestbelasting en de verlaging van de gewestelijke opcentiemen op de personenbelasting (via de afschaffing van de agglomeratieprocent en de verlaging van de gewestelijke opcentiemen), voor een forse belastingvermindering voor al wie woont en werkt in Brussel. Daardoor nam het beschikbaar inkomen voor de Brusselaar in 2016 met 4,8% toe. (Dit tegenover 2,9% in Vlaanderen en 3,5% in Wallonië). Tal van gemeenten hebben de afgelopen jaren in dezelfde dynamiek ook hun opcentiemen op de personenbelasting verlaagd. Dit is een stadskorting voor onze inwoners waar we als gewest zelf voor zorgden; Brussel heeft vandaag de laagste personenbelasting van het land!

Gelijktijdig gaven we ook een korting van 120 euro aan alle eigenaars/bewoners op hun onroerende voorheffing: de be home-premie.

Onze voorstellen:

- Het is ons plan om ook de komende jaren nieuwe budgettaire marges aan te wenden om de fiscale druk op wie woont en werkt in Brussel gericht te verlagen. We willen de keuze voor de stad belonen door de gewestelijke opcentiemen nog te verminderen en door de “be home”-premie voor eigenaar/bewoners nog te verhogen (zie ook huisvesting).

- We onderzoeken een verlaging van de successierechten om te vermijden dat Brusselaars naar Vlaanderen verhuizen zodat hun erfgenamen kunnen genieten van de lagere Vlaamse successierechten.

- Onze fiscale hervorming zorgde niet alleen voor meer koopkracht voor de gezinnen, maar ze hield ook rekening met de grote groep alleenwoners in ons gewest. Die oefening willen we doortrekken in de komende jaren. Taksen moeten ‘leefvormneutraal’ en proportioneel worden gemaakt. Dit geldt zowel voor het gewest, als voor de gemeentes.

- We beloven de hemel niet, maar wel nog wat extra koopkracht. We kunnen dit doen omdat we de afgelopen 20 jaar de Brusselse begroting goed hebben bewaakt, de schuld goed hebben beheerd en gecontroleerd en ons Brusselse Hoofdstedelijk Gewest intelligent hebben geherfinancierd.

- Maar we willen nog net iets meer. We verkondigen het al twintig jaar, maar vandaag

is het pertinenter dan ooit; wonen in de stad is een milieuvriendelijke keuze! Wonen in de stad is ecologisch wonen. Je vervuilt minder, je deelt infrastructuur door meer mensen. In een maatschappij waar we ecologische keuzes fiscaal willen belonen, willen we meer dan ooit wonen en werken in de stad fiscaal belonen met een stadskorting. We hebben dit in Brussel al op verschillende manieren gedaan door onze fiscale hervorming.

De tijd is nu rijp voor een federale stadskorting voor alle Belgische steden!

In Brussel kan je jezelf volop ontplooien en je eigen keuzes maken

Brussel is veel meer dan alleen een vestigingsplaats voor bedrijven en administraties. Haar aantrekkingskracht als (woon)stad hangt ook in grote mate af van de manier waarop Brusselaars en niet-Brusselaars toegang hebben tot het grote culturele, sportieve en vrije tijdsaanbod. Met een dergelijke rijkdom aan activiteiten en organisaties op een kleine oppervlakte, biedt Brussel enorm veel kansen aan elk individu om zich maximaal te ontplooien én is het gelijktijdig een immens podium. De grote diversiteit in de stad zorgt voor een culturele densiteit die uniek is in de wereld. Bovendien bezorgt cultuur een stad ook soft power; ze creëert aantrekkingskracht en goodwill, zowel bij burgers als bij instellingen.

Mensen, maar ook steden worden sterker van cultuur en creativiteit, want cultuur heeft een multiplicatoreffect. Elke euro die naar cultuur stroomt, zorgt voor anderhalve tot drie euro via ticket- of andere verkoop, sponsoring, subsidies, directe tewerkstelling en uitgaven voor werking of organisatie. Een mooi voorbeeld daarvan is Screen.Brussels, dat we in 2016 oprichtten. De drie miljoen subsidies die via dat kanaal uitgekeerd werden, leverden intussen al zo'n 25 miljoen return op. Investeren in cultuur is en blijft dus zeker economisch ook belangrijk. Daarom zorgden we onder meer ook voor de blijvende verankering in Brussel van één van 's lands voornaamste cultuurverspreiders, door de VRT vernieuwde groeikansen te bieden aan de Reyerssite. De kruisbestuiving met de nieuwe Brusselse Mediahub, gedragen door de VUB, de mediasector en de overheid versterkt Brussels positie als grootste mediastad van dit land en zorgt voor een verdere integratie van media, cultuur en ondernemerschap in de hoofdstad.

4.1. brussel, cultuurstad in het kwadraat

- We investeren verder in de internationale rol van Brussel als toonaangevend hedendaags artistiek labo en state of the art-kunstenstad met een rijke culturele traditie. We creëren een ruimtelijk en fiscaal kader waarin cultuur kan gedijen en groeien... We

creëren fysieke ruimte voor experimenten door het eenvoudiger te maken om tijdelijk leegstaande panden te gebruiken voor artistiek-creatieve projecten.

- We zetten musea zoals het MIMA en Kanal internationaal extra in de kijker door ze volop te integreren in ons citymarketingbeleid.

- We willen de Brusselse kunstenscène actief blijven ondersteunen. Ons gewest heeft artiesten, instellingen en ensembles van internationaal topniveau. Denken we maar aan onze dansers, theatermakers, beeldend kunstenaars enzovoorts. We willen de voorwaarden creëren waarbij ze kunnen excelleren en Brussel voor hen een nationaal en internationaal podium is en blijft. We willen events en concrete promotiecampagnes organiseren van 'Culture.brussels' voor alle types en soorten artiesten, ongeacht of ze nu Nederlands-, Frans- of anderstalige zijn, in het nabije buitenland.

- We brengen structuur en éénvormigheid in de subsidiereglementen van de verschillende overheden. We bouwen de werking van het Cultuurloket uit. Naast de subsidies die uitgereikt worden op basis van professionele adviescommissies, willen we ook een systeem van wild card invoeren. Formeel-administratief willen we de lat ook lager leggen voor kunstenaars om subsidies te bekomen. Zo creëren we de mogelijkheid voor beginnende artiesten om 'in te breken' in de bestaande orde.

- We willen het cultuurloket verder uitbreiden, om nog beter het ondernemersaspect voor kunstenaars te kunnen ondersteunen.

- Omdat Brussel een belangrijke brugfunctie heeft tussen Nederlandstalige en Franstalige cultuur, willen we meer middelen voorzien voor vertalingen van fictie- en non-fictie werken. Zo willen we het publieksbereik van onze kunstenaars vergroten, letterlijk over de taalgrenzen heen.

- In 2030 viert België haar 200-jarig bestaan. België is dan meteen aan zet om een culturele hoofdstad aan te dragen. Open Vld stelt voor dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest samen met een Vlaamse en Waalse stad aangeduid wordt als culturele hoofdstad van Europa 2030.

- Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voert een actieve politiek om zoveel mogelijk buitenlandse culturele instituten naar Brussel te halen en begeleidt hen om op efficiënte wijze hun weg naar de Brusselse bevolking te vinden.

- We blijven aandringen op de nodige budgettaire middelen en beheersautonomie voor de federale wetenschapsinstellingen en musea. Deze moeten opnieuw uitgebouwd worden tot visitekaartjes van de stad en het land. We gaan de discussie aan met de federale overheid over actief medebeheer van het gewest en de gemeenschap/gemeenschapscommissies. We willen een prioriteit maken van de renovaties van de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, het Brussels Conservatorium en de renovatie en heropening van de Musea van het Verre Oosten. Van dit laatste maken we meteen ook een vlaggenschip voor projecten rond en culturele samenwerking met Azië (zie ook verder)

- We zorgen voor meer samenwerking tussen de gemeenschappen. Deze beweging werd al sterk getrokken door minister Gatz, maar verdient nog verder uitgewerkt te worden. De museumpass is daar alvast één concreet voorbeeld van, maar we gaan ook

actief op zoek naar een gecoördineerde internationale cultuurcommunicatie.

- We zetten ook in op Brussel als ultieme gedecentraliseerde cultuurmetropool. Buiten de Vijfhoek zorgen we voor de verdere ontwikkeling en ontsluiting van de prachtige cultuuruitingen, musea en artistieke must sees die tot vandaag onderbelicht zijn gebleven, zowel voor de inwoners van Brussel zelf als voor toeristen van buiten Brussel. Denken we bijvoorbeeld maar aan het Chocolate Village, de Basiliek van Koekelberg, het Ossegem- en Dudenpark, Flagey (het grootste art deco-gebouw ter wereld), het schitterende Museum van Elsene, Maison Autrique, Wiels, het Hortahuis, het Mima, het Jetse Magrittemuseum, de bibliotheek Wittockiana. Die ontwikkeling van minder centraal gelegen bezienswaardigheden moet onze stad extra aantrekkelijk maken voor nichetoeristen, voor toeristen die een tweede keer Brussel willen bezoeken of voor de eigen inwoners. We willen hiervoor een gepast emissievrij toeristisch vervoer ontwikkelen (hop on hop off).

- Open Vld Brussel wil werk maken van een door meerdere overheden gedragen museumbeleid voor Brussel door middel van een samenwerkingsakkoord tussen verschillende overheden. Het ontbreken van een degelijke financiële en structurele ondersteuning maakt de musea in Brussel kwetsbaar. Daarom stellen we een verdere versterking van de samenwerking voor om te komen tot een gecoördineerd museumbeleid. We willen regelgeving en kwaliteitslabels op elkaar afstemmen en de overheden geld laten 'poolen' voor een structurele ondersteuning van educatieve werkingen (N, F en E) van x aantal Brusselse musea met een bovenregionale en landelijke uitstraling. Voor een sterkere financiering van deze samenwerking wensen we een uitbreiding van de tax shelterregeling voor de erfgoedsector en de mogelijkheid van investeringen via Beliris.

- Qua infrastructuur willen we in de komende legislatuur volgende dossiers uitvoeren:

-Nieuwe infrastructuur voor het Kaaithheater geïntegreerd in de KANAL-site,

-Beursschouwburg Brussel: we willen het masterplan uitvoeren dat de capaciteit van de Beursschouwburg zal vergroten én de culturele infrastructuur opengooit richting voetgangerszone

-In de groene ruimte van Tour & Taxis en het eraan verbonden gewestelijk park L28, van aan het kanaal tot aan metrostation Belgica, willen we een beeldenpark inrichten van internationaal niveau, met werk van Belgische en internationale beeldende kunstenaars

-De Maalbeek: we willen tot één geïntegreerde site komen voor doeleinden m.b.t. onderwijs, cultuur, wijk - en gemeenschapswerking en deeltijds kunstonderwijs.

- We bevorderen cultuureducatie bij jongeren en kinderen, via het onderwijs, via de Brede School, buitenschoolse activiteiten en door hen een plaats te geven binnen grotere stadsprojecten zoals Kanal.

- We willen Nederlandstalige gemeenschapsknooppunten verder ontwikkelen, waarbij er gezocht wordt naar een infrastructurele en inhoudelijke combinatie van school, gemeenschapscentrum, kunstacademie, bibliotheek, Centrum voor Algemeen Welzijns-

werk en/of kinderdagverblijf, wanneer de opportuniteit zich voordoet.

- We creëren een nieuw elan voor de gemeenschapscentra, door in te zetten op een degelijk personeelsbeheer en -uitrusting. We starten een renovatieplan op voor de gemeenschapscentra. Inhoudelijk zetten we in op meer activiteiten buiten de muren, (Bar Eliza, SuperVlieg/SuperMouche, Plazey etc.) en door de gemeenschapscentra meer in te laten zetten op de lokale helden in de gemeenten. We waken erover dat de gemeenschapscentra het evenwicht bewaren tussen sociaal en cultureel werk en dat de professionele ploegen de gepaste ondersteuning bieden aan lokale vrijwilligers, scholen en verenigingen. De gemeenschapscentra zijn voor ons de plekken bij uitstek voor bottom-up sociocultureel werk.

- We voeren de aanbeveling uit van het Burgerkabinet Cultuur om een burgerbudget voor Cultuur in te voeren bij zoveel mogelijk Brusselse cultuurhuizen. Voorbeelden zoals Zinnema, Bronks, Brussels Philharmonic en Jeugd en Muziek Brussel toonden reeds aan tot welke mooie resultaten dergelijke initiatieven kunnen leiden.

- We blijven het Brusselse dialect als erfgoed stimuleren. Be.Brusseleir, het Brussels Volkstejoeter, Theater Toone en de nog bestaande Rederijkerskamers hebben hun plaats afgedwongen in het Brusselse cultuurlandschap en we willen hen daarin graag verder ondersteunen.

- In de afgelopen legislatuur werd het netwerk van Nederlandstalige bibliotheken in Brussel vervolledigd. Elke Brusselse gemeente beschikt vandaag over een erkende en door Vlaanderen betoelaagde Nederlandstalige bibliotheek. Deze bibliotheken beschikken soms echter niet over de infrastructuur om te groeien en een groter publieksbereik te ontwikkelen. Daarom willen we in de komende legislatuur in discussie gaan met de inrichtende machten – de Brusselse gemeentes – om, geval per geval, te bekijken hoe we de Nederlandstalige bibliotheken groeikansen kunnen geven door hen te ondersteunen in hun infrastructuurnoden.

- Ik lees - Je lis: Brusselaars zijn culturele omnivoren. Daarom willen we naar analogie met de Museumpass een bibpass uitwerken voor de verschillende Brusselse bibliotheken over de taalgrenzen heen. Met één enkele bibpass zouden Brusselaars zowel in de Nederlandstalige als de Franstalige bibliotheken van het gewest terecht moeten kunnen.

- Muntpunt startte in 2013 op haar nieuwe locatie. De voorbije legislatuur evolueerde de hoofdstedelijke bibliotheek tot een moderne belevingsbibliotheek. Een bibliotheek plus. In de volgende legislatuur willen we dat Muntpunt verder doorgroeit en ook een extra muros verhaal wordt. We willen dat het doorgroeit op haar hoofdstedelijke opdracht; het verbinden van Vlaanderen en Brussel door onder meer een ondersteunend beleid voor Brusselse stadsgidsenorganisaties en het beleid rond schoolbezoeken uit te bouwen. Muntpunt zal best ook de megafoonfunctie van het Brusselnetwerk van socioculturele organisaties versterken, zowel voor anderstalige Brusselaars als voor Vlamingen in het Vlaams gewest. Daarom willen we Muntpunt voorzien van een correcte en afdoende financiering en een scherpere beleidsopdracht die het Agentschap de mogelijkheid geeft om ook te groeien in haar opdrachten rond communicatie en onthaal.

4.2. brussel mediahoofdstad

- We willen dat Brussel het voortouw neemt op het vlak van de creatieve economie door te investeren in kruisbestuivingen tussen film-, animatie-, digitale creatie-, games- en televisie-industrie. De uitbouw van de mediapool aan Reyers komt ons hierbij van pas. Ook buitenlandse mediabedrijven lonken naar Brussel als Europese hub. Daarop willen we inspelen.

- Wij willen de organisatie van film – en andere producties in het Brussels gewest verder vergemakkelijken door Brussel actief als filmlocatie te promoten. We ondersteunen screen.brussels om haar werking verder uit te breiden (zie ook economie). In dezelfde lijn zetten we ook in op de promotie van Brussel als locatie voor televisieseries en tv-shows, zowel bij de openbare omroep als bij de commerciële omroepen.

- BRUZZ heeft deze legislatuur een hele weg afgelegd. Van drie aparte vzw's naar één geïntegreerde Brusselse mediaspeler volgens het 'digital first' principe. Veel lokale en nationale media dromen hiervan maar staan lang zo ver nog niet. We willen dat BRUZZ in de volgende legislatuur verder in die richting evolueert door de samenwerking met bestaande partners zoals de VRT, Metro, Ring TV, Muntpunt en dergelijke nog uit te breiden met nieuwe (ook Franstalige) partners. Daarnaast kan de Bruzz-expertise over Brussel ook zichtbaar gemaakt worden in andere media. Er zou een sterkere samenwerking moeten komen tussen Bruzz en de VRT. Ook de wisselwerking tussen RingTV en Bruzz biedt volgens ons nog ruimte voor verbetering. Het Magazine willen we ook beter verspreiden in De Rand. Via een doelgericht taalbeleid moet Bruzz ook doordringen bij doelgroepen uit andere taalgemeenschappen. Tenslotte pleiten we ervoor dat de brede BRUZZ-gemeenschap van medewerkers en journalisten, bestuurders en publiek diverser en meer representatief wordt voor Brussel.

4.3. mens sana in corpore sano

Met de gemiddeld jongste bevolking van ons land, is het duidelijk dat de nood aan degelijke sportinfrastructuur in Brussel meer dan gewenst is. Maar sport is niet leeftijdsgebonden. Los van de gezondheidsaspecten van dagelijks sporten, levert sport ook een wezenlijke bijdrage aan de zelfontplooiing. Daarom ook heeft Open Vld Brussel steeds ingezet op een tweesporenbeleid, waarbij we enerzijds investeren in de aanleg van nieuwe sportinfrastructuur en de renovatie van bestaande infrastructuur, maar anderzijds ook de mogelijkheid creëren om internationale sportcompetities aan te trekken.

Onze voorstellen:

- We willen gemeentes blijven stimuleren en financiële incentives geven om hun sportinfrastructuur te renoveren. Het gewest gaat samen met hen actief op zoek naar mogelijkheden om deze infrastructuur extra open te stellen. Daarbij willen we ook komen tot een diverser sportaanbod in Brussel. Ook sporten zoals cricket moeten bijvoorbeeld aan bod komen. We willen ook nagaan hoe we bijvoorbeeld leegstaande industriële panden tijdelijk kunnen inzetten als skatepark, met de nodige aandacht voor de exploitatiekosten.
- We zijn voor de creatie van een nationaal stadion dat voldoet aan alle hedendaagse normen om zo ook internationale sportwedstrijden te kunnen ontvangen, we voorzien ook voor meerdere andere sporten de nodige infrastructuur.
- In samenwerking met het BIM rusten we de Brusselse parken verder uit met loopspistes, op een zachte ondergrond, met de nodige verlichting en gepast sanitair. Gelijktijdig willen we investeren in sporttoestellen voor ouderen. Daarnaast willen we ook zorgen voor kwalitatieve speeltuigen in de Brusselse groenruimtes, die ook toegankelijk zijn voor personen met een handicap.
- Samen met de gemeenschappen gaan we op zoek naar manieren en financiering om zoveel mogelijk Brusselse jongeren actief aan het sporten te krijgen; we zoeken naar manieren om de toegang tot sportclubs te vergemakkelijken op financieel en praktisch vlak. We hebben daarbij oog voor de sociale functie van Brusselse sportclubs en stimuleren de (semi-)professionele clubs om ook volop in te zetten op sociale projecten rond sport, die actief werken rond integratie, buurtwerking en opleidingstrajecten.
- We gaan op zoek naar dwarsverbindingen tussen sport, cultuur en erfgoed om het waardevolle Brusselse sportverleden, zowel het roerende als onroerende, te bewaren en nog extra te valideren.
- We steunen de bouw van een grote basketbalhall die dienst kan doen als thuishaven voor een lokale topclub en die geschikt is voor internationale wedstrijden.
- We willen de economische meerwaarde van het Brusselse sportgebeuren maximaal benutten, door sport in te schakelen in de Brusselse citymarketing, maar ook door te zorgen dat we in aanmerking blijven komen voor grotere internationale competities. Gezien de ontwikkelingen in de internationale sportwereld, waarbij grote kampioenschappen (cfr de Europese Kampioenschappen) transversaal over verschillende

sporttakken heen worden gegroepeerd (wielrennen, zwemmen, atletiek, gymnastiek et cetera) in één en dezelfde 'host city', mag Brussel op dit vlak de boot niet missen en moet het over adequate sportinfrastructuur voor internationale competities beschikken. We willen hier graag een reflectie over opstarten om dergelijke competities in de toekomst te ontvangen en dit in een metropolitaan kader.

- Essentieel is om te breken met de systematische onderinvestering in en verwaarlozing van sportinfrastructuur in Brussel.

- We werken verder aan het openstellen van de beschikbare infrastructuur van scholen voor lokale sportverenigingen in het kader van de brede school.

- We werken verder aan een renovatieprogramma voor de Brusselse zwembaden en we werken een gewestelijk zwembadbeleid uit. We ondersteunen scholen bij hun vraag naar zwemlessen. Deze zitten momenteel in de eindtermen vervat, maar veel scholen slagen er niet in om systematisch zwemlessen te organiseren wegens de grote vraag en de slechte staat van de Brusselse zwembaden. We onderzoeken de mogelijkheid om stimulansen te bieden voor de bouw van 1 of 2 extra zwembaden in het Brusselse, waarvan er minstens één de juiste Olympische afmetingen heeft.

- De Vlaamse Regering beloofde in haar regeerakkoord een onderzoek naar bijkomende infrastructuur van Sport Vlaanderen (vroegere BLOSO) in het Brussels gewest. Die studie verloopt i.s.m. Perspective Brussels en de VGC. Bij de opmaak van de beleidsbrieven 2018-2019 (september 2018) was er nog geen witte rook. Wij vragen aan de volgende Vlaamse Regering om gevolg te geven aan de studie en te investeren in een Brussels sportcentrum van Sport Vlaanderen

- We voorzien de nodige sportinfrastructuur in het nieuwe stadsdeel aan Tour & Taxis. Een dense woonwijk moet ook over de nodige sportinfrastructuur voor haar jeugd beschikken. Daarom willen we in Tour & Taxis, maar ook elders investeren in buurtsportinfrastructuur (voetbalpleintjes, basketbalpleintjes et cetera) waarbij we een belangrijk rol weggelegd zien voor lokale stakeholders op vlak van onderhoud en begeleiding. (cfr. Cruiff Courts)

-We onderzoeken op korte termijn de mogelijkheid om Brussel te laten toetreden als gaststad van de Formula E. Met de aanwezigheid van verschillende publieke en private kennis- en expertisecentra op het vlak van duurzame mobiliteit in Brussel en België kan het Brussels gewest haar voortrekkersrol internationaal verstevigen via de organisatie van een jaarlijkse Formula E-wedstrijd. Er moet daarbij uiteraard wel over gewaakt worden dat deze de woonkwaliteit van de inwoners niet hindert.

in brussel kan je rekenen op zorg wanneer je die nodig hebt

We kunnen terecht trots zijn op onze gezondheidszorg. Open Vld Brussel neemt dit ook ter harte. Daarom hebben we fors geïnvesteerd in gezondheidszorg én zorg in de brede zin, op maat van de stadsbewoner. Bij “grote stedelijke uitdagingen” denken we in eerste instantie vaak aan huisvesting, tewerkstelling, mobiliteit en veiligheid. Maar ook op het vlak van sociale bescherming en zorg bestaan er veel uitdagingen. Daarbij moeten we een evenwicht zoeken tussen:

- **Forse investeringen in een genereus en efficiënt sociaal aanbod dat beantwoordt aan de noden van een grootstad met veel ongelijkheid en kansarmoede.**
- **Een zorgaanbod dat de stad voor middeninkomens in elk stadium van hun leven aantrekkelijk houdt om er te wonen.**

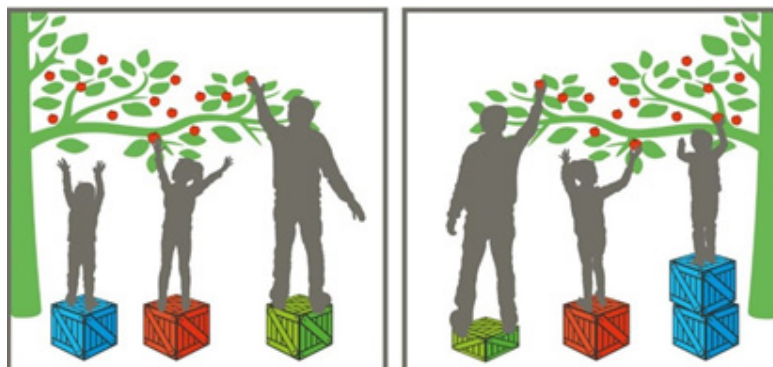
België kent een goede sociale en universele bescherming. Toch treffen we in de steden en in Brussel in het bijzonder, nog het meest die kwetsbare groepen aan die geheel of gedeeltelijk buiten de bescherming vallen. Mensen die niet verzekerd zijn, mensen waarvoor zelfs de lage financiële toegangsdrempels soms nog te hoog blijken of mensen die sociale en culturele drempels op hun weg tegenkomen. Met 1,2 miljoen inwoners telt het Brussels gewest een pak meer leefloners (54.731 in 2018) dan heel Vlaanderen met z'n 6 miljoen inwoners (41.343 leefloners). De zesde staatshervorming heeft het Brussels Gewest extra bevoegdheden gegeven om rekening te houden met deze stedelijke realiteit. In Brussel moet je kunnen blijven rekenen op hulp als je die nodig hebt. We willen ons beleid verder zetten vanuit onze liberale en stedelijke benadering. Daarom willen we:

- Verder blijven inzetten op samenwerking binnen de zorg over de verschillende bevoegdheden heen. In de Brusselse zorg- en welzijnssector moeten de verschillende overheden zich engageren om de dienstverlening voor de burger zo vlot mogelijk te laten verlopen (front office). Verschillen in regelgeving tussen deze overheden mogen niet ten nadele van de burger verlopen en moeten onderling door de overheden opgelost en desnoods verrekend worden (back office). De voornaamste doelstelling blijft de Brusselaar een goed zorg-, welzijns- en gezondheidsbeleid te garanderen. Con-

currentiële en verschillende regelgevingen moeten daaraan ondergeschikt zijn. Ook op dit vlak willen we evolueren naar een éénheidsloket, waarbij burgers op één plek aan kunnen kloppen voor alle diensten rond zorg.

- Steden hebben een sterke aantrekkingskracht op alleenwoners. 45% van de Brusselse huishoudens bestaat uit 1 persoon. Het is een zeer diverse groep: weduwen en weduwnaars, verstokte vrijgezellen, gescheiden mannen en vrouwen, studenten... Deze groep mensen staat alleen in voor de gezinslasten (nutskosten, taksen, etc.) 12% van de Brusselse huishoudens is bovendien een éénoudergezin. Ons beleid dient dan ook met deze stedelijke realiteit rekening te houden. Daarom willen we een 'singlestoets' invoeren, waarbij elke beleidsmaatregel –gewestelijk, maar ook gemeentelijk- afgetoetst wordt aan haar effect op alleenwoners. Als liberalen zijn wij degenen die deze specifieke problematiek als eerste politiek aankaarten en ernaar handelden, zoals bijvoorbeeld met onze fiscale hervorming van de voorbije jaren. We willen er dan ook verder werk van maken om stelselmatig oplossingen te vinden voor de problemen waarmee deze grote groep personen geconfronteerd wordt.

- We pleiten in de sociale bescherming, in de kinderbijslag en in de gezondheidszorg op het aanvullend Brussels gewestelijk en lokaal niveau voor proportioneel universalisme. Dit betekent dat iedereen een gelijke toegang heeft tot alle hulp om het stedelijk leven te verbeteren. De dienstverlening varieert daarom in schaal en intensiteit om ongelijkheden weg te werken (zie afbeelding hieronder).

Bron: <https://www.expoo.be/congresthema-proportioneel-universalism>

5.1. een preventiecultuur op alle vlakken

- Professioneel en sociaal bezig zijn is de beste bescherming tegen armoede. Daarom zetten we zoveel in op een activeringsbeleid. Voor diegenen die hun weg niet meer kunnen vinden op de arbeidsmarkt, is het belangrijk om sociaal actief te blijven.

- We willen van jongs af aan kansen bieden; daarom willen we de facto de verlaging van de leerplicht naar drie jaar, willen we de strijd tegen kinderarmoede opvoeren en tegen schoolverzuim. Onderzoek wijst namelijk uit dat de meest kwetsbare groepen hun kinderen pas op latere leeftijd naar school sturen.

- We gaan voor gezondheidspreventie via een versterkte eerstelijnszorg. Dit is vooral belangrijk voor de sociaal meest kwetsbare groepen, maar niet enkel voor hen. Inzetten op een breed preventiebeleid is ons doel, waarbij bijvoorbeeld ook extra aandacht voor mantelzorgers komt. De Brusselse apothekers kunnen hier een belangrijke rol in spelen, zoals in het Brusselse pilootproject voor dikkedarmkankeropsporing waarbij ze gratis testkits uitdeelden. Een bezoek aan een apotheek is laagdrempelig waardoor ze een goede partner zijn voor sensibilisering van de bevolking. Lokale dienstencentra kunnen daarbij ingeschakeld worden in lokale informatie- en expertisevergadering rond eerstelijnszorg en buurtzorgnetwerken.

5.2. het OCMW-beleid revisited

Een sluitstuk van een sterk sociaal beleid is het OCMW. Het OCMW is de plek waar je naartoe gaat als je nergens anders nog de oplossing vindt. Het is een belangrijke schakel. Die rol willen we versterken, maar ook en vooral moderniseren op een Brusselse gewestelijke schaal. Mensen die aankloppen voor één probleem, bijvoorbeeld achterstallige facturen, zitten vaak met meerdere andere afgeleide problemen: schulden, kinderarmoede, gezondheidsproblemen, onbetaalde schoolfacturen, uitgestelde ziekenhuis- of doktersbezoeken, onbewoonbare woning, familiale spanningen... De verschillende OCMW's zijn over de jaren heen op tal van vlakken een eigen expertise gaan ontwikkelen en hebben steeds bijkomende taken toebedeeld gekregen. Veel van deze problemen overstijgen nochtans de gemeentegrenzen en vragen een gecoördineerde aanpak.

- In de eerste plaats willen we een sterke lokale verankering van het OCMW en individuele beoordeling van sociale vragen behouden. Beslissingen moeten genomen worden op maat van de persoon of familie. De nabijheid en laagdrempeligheid zijn een essentiële meerwaarde van de OCMW's. Deze individuele aanpak, op maat, is de beste garantie op activering, professioneel of sociaal.

- We willen een grotere samenwerking tussen de 19 OCMW's: een e-OCMW-dossier dat de begeleiding doorheen het gewest volgt; waar het sociaal dossier allemaal wordt doorgegeven, waar de SPI dossiers (de socioprofessionele inschakelingsdossiers) en dus ook opleidingsopportuniteiten, ART 60-tewerkstellingscontracten vlotter doorgegeven worden, ...

- Er kan een grotere centrale expertise opgebouwd worden op het vlak van schuldbemiddeling, huisvesting (de toekenning van huurwaarborgen en samenwerking met Woningfonds in het bijzonder), energie en energiezuinigheid, gezondheidspreventie en informatie, kinderarmoede, studiebegeleiding, inburgering, daklozenbeleid, ...

- We willen ook vanuit het gewest proefprojecten opzetten m.b.t. doelgroepen die buiten de klassieke referentiekaders vallen die OCMW's en de sociale zekerheid gebruiken om hulp te bieden, zoals bijvoorbeeld Roma en de Syrische Rhom.

- We willen dat elk Brussels OCMW een contactpunt installeert voor alles wat met scholen te maken heeft (problemen rond schoolfacturen, opvang, etc.)

5.3. eerstelijnszorg

Voorkomen is beter dan genezen. Dit is een cliché, maar het is ook de kapstok van ons Brussels gezondheidsbeleid. De taken van een klassieke huisarts met een vast patiëntenbestand en vele huisbezoeken verschuiven steeds meer in de richting van de groepspraktijk. We blijven waakzaam dat er voldoende aanbod is. Zeker wat Nederlandskundige en meertalige huisartsen en zorgverstrekkers betreft. Open Vld pleit voor een laagdrempelige en buurtgerichte aanpak. We zijn er terecht trots op dat je in België ongeacht je inkomen altijd toegang hebt tot een betaalbare huisarts.

- Open Vld Brussel stimuleerde via het Impulsfonds huisartsen om zich in Brussel te vestigen, al dan niet in een groepspraktijk. Groepspraktijken in Brussel werken vaak met meerdere artsen, samen met verplegend personeel en sociaal-psychologische begeleiders. We moeten zorgen voor een voldoende aanbod van zorgprofessionals dat bereikbaar en goed verspreid is over het hele grondgebied.

- Voor Open Vld is de oprichting van de GBBW (Garde bruxelloise – Brusselse wacht-dienst) een belangrijke stap om het aanbod aan huisartsen in Brussel duidelijk zichtbaar te maken. Het zorgt voor huisartsenwachtposten waar je 7 op 7 terecht kan, buiten de gebruikelijke consultatiemomenten. En ze zorgen ook voor een dokter van wacht aan huis voor als iemand zich echt niet kan verplaatsen. Op dit ogenblik zijn er reeds vijf permanente wachtposten waar je terecht kan. Met de geplande opening van een zesde bijkomende wachtpost zal heel het Gewest bediend worden.

- We lanceerden in Brussel een strategisch plan over ‘e-gezondheid’. Het is belangrijk informatie te delen tussen huisartsen, ziekenhuizen, de ambulante zorg en gespecialiseerde opvolging en zelfs de wachtposten. Bij zorgtrajecten is er nood aan goede communicatie tussen alle betrokken zorgverstrekkers en dus elektronische gegevensuitwisseling. De patiënt zelf heeft toegang tot zijn dossier waardoor hij zelf ook een actieve partner van zijn eigen gezondheid wordt. We willen deze ontwikkeling verder steunen en de e-gezondheid verder promoten zodat het volledig ingeburgerd raakt bij alle Brusselaars.

- We willen meer inzetten op preventie op maat van Brussel. Net als voor borstkanker- en darmkankeropsporing willen we screeningsprogramma’s opzetten voor andere aandoeningen. Ook vaccinatie, tabakspreventie en diabetes moeten meer en beter onder de aandacht komen. We willen daarbij rekening houden met kwetsbare doelgroepen door samen te werken met organisaties actief op het Brussels terrein.

5.4. geestelijke gezondheidszorg

De samenleving wordt alsmaar complexer. Onderzoek geeft aan dat psychische problemen groter zijn in een stedelijke omgeving. De eerstelijnszorg kan de eerste tekenen detecteren. In Brussel heeft Open Vld gezorgd voor de financiering van de mobiele interventiecel 'Maya'. Maya verstrekt zorg op maat aan personen met een verstandelijke beperking en een geestesziekte, met een (risico op) gedragsproblemen (dubbele diagnose). Vanuit het federale niveau heeft Open Vld bijkomende financiering voorzien opdat nieuwe crisisbedden konden geopend worden in het psychiatrisch ziekenhuis Titeca voor dergelijke patiënten. Zij vonden moeilijk hun weg naar een gepaste dienstverlening.

- We blijven extra aandacht besteden aan de preventie van psychische aandoeningen. Armoede, vereenzaming, gezondheidsproblemen, verslavingen, enzovoort zijn allemaal factoren die meespelen bij geestelijke gezondheidsproblemen.

- Open Vld wil meer aandacht voor het wegwerken van de stigmatisering die nog steeds heerst omtrent psychische aandoeningen. We pleiten tevens voor meer sensibilisering rond de problematiek zodat de actoren op het terrein veel sneller de signalen opvangen en doorgeven.

5.5. thuislozenproblematiek

De voorbije twee legislaturen heeft het Brussels gewest steeds opnieuw en in toenemende mate ingezet op winteropvang en algemene opvang van thuislozen. Voor Open Vld werd de landloperij terecht gedecriminaliseerd. Als liberalen willen we op het vlak van daklozenbeleid – de Franse term sans domicile fixe is eigenlijk correcter – opnieuw meer inzetten op psychomedische begeleiding en opvang. We mogen de problematiek niet verder de-medicaliseren. We hebben nood aan een aanpak op lange termijn. Gelet op het feit dat de federale overheid mee bevoegd is, moet zij maximaal betrokken worden.

- Een duidelijke en efficiënte monitoring is nodig: welke categorieën en bevolkingsgroepen zitten al dan niet in de 'klassieke' winteropvang? Hoeveel gezinnen met kinderen, wie krijgt welk statuut? e.d... Enkel zo wordt een begeleiding op maat mogelijk.

- OCMW 's dienen bijgestaan worden door gespecialiseerde organisaties om thuislozen door te verwijzen naar gespecialiseerde opvang. We moeten af van discussies tussen gemeentes over waar de kartonnen doos juist ligt of de bank staat om te zien wie moet betalen. We moeten ook af van de oneindige verlenging van referentieadressen voor daklozen. Er is nood aan meer gespecialiseerde en gecentraliseerde begeleiding.

5.6. personen met een beperking

De afgelopen decennia is de aandacht voor de toegankelijkheid van de stad voor personen met een beperking fors toegenomen. Maar die aandacht heeft ook de vele obstakels extra in de verf gezet. (fysieke, psychische, sociale, maar ook professionele drempels).

- Willen we een echt inclusief verhaal, dan dienen we de stad rolstoelproof maken. Bij elke aanpassing moet dit een voorwaarde zijn. Dit is het nog niet steeds overal.

- We moeten de participatie van personen met een beperking aan het sociaal en professioneel leven verbeteren. Dit vergt onder andere nog meer aangepaste mobiliteit en de modernisering van het Brussels taxilandschap. Brusselse taxi's zijn zelden toegankelijk, wat in schril contrast staat met bijvoorbeeld Londen waar taxi's steeds aangepast zijn.

- Het wettelijk percentage tewerkstelling van mensen met een beperking in overheidsdiensten werd terecht opgetrokken. We moeten echter verder gaan en mensen met een (mentale) beperking actief begeleiden naar het professionele leven. Mensen met een beperking die vrijwilligerswerk willen doen, moeten dat ook kunnen doen zonder angst voor het wijzigen van hun statuut.

5.7. state of the art ziekenhuizen

Open Vld heeft jarenlang een trekkersrol ingenomen in de renovatie en de bouw van het ziekenhuisaanbod in Brussel. Als je iets overkomt in en rond Brussel ben je in geen tijd in een state of the art ziekenhuis. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt trouwens over tal van troeven om een echt expertisecentrum op vlak van gezondheid te worden. Er bevinden zich drie universiteiten en verschillende ziekenhuizen met gespecialiseerde centra op tal van domeinen (pediatrie, oncologie, enz.). Bovendien hebben zich in ons Gewest opvallend veel bedrijven op het vlak van medische technologie gevestigd. 582 zogenaamde 'healthtech'-bedrijven stellen in Brussel 15.149 mensen te werk en de Belgische start-ups op het vlak van medische technologie vestigen zich in meer dan de helft van de gevallen in Brussel. De combinatie van deze troeven moet gebruikt worden in het belang van de gezondheid van de Brusselse bevolking en van patiënten van buiten Brussel. Bovendien zorgt dit alles voor duizenden jobs, hoog- en laagopgeleid, waar we Brusselaars voor moeten opleiden. We mogen hierbij niet uit het oog verliezen dat de ziekenhuissector razendsnel evolueert. Ze onderging en ondergaat verschillende optimaliseringsgolven. Daardoor zien we ook dat ziekenhuizen zich steeds vaker gaan specialiseren. Ook nemen ze beetje bij beetje een nieuwe plaats in ons zorgtraject in. Je verblijft er steeds korter. Na het ziekenhuis word je opgevolgd door gespecialiseerde zorgcentra of in de ambulante zorg.

- Daarom moeten we de Brusselse ziekenhuizen bijstaan in de aanpassing van hun aanbod aan de zorgbehoeftes van de bevolking. Ze moeten toegankelijke en betaalba-

re zorg aan de patiënten aanbieden. Verder willen we de ziekenhuizen betrekken bij de behandeling van patiënten buiten de ziekenhuismuren, een trend die zich alsmaar duidelijker aftekent.

- We werken verder aan de meertaligheid in de ziekenhuizen en de zorgsector. De vraag naar Nederlands bij patiënten blijft hoog. Maar door de verdere internationalisering is er ook een groeiende vraag naar meer Engels. Aangepaste taalopleidingen op de werkvloer zijn nodig.

- Samen met de gemeenschappen moeten we de opleidingen voor zorgpersoneel (verzorgend, verplegend, medische opleidingen) toespitsen op de Brusselse noden, de culturele diversiteit en de meertaligheid.

- Samen met Actiris en de gemeenschappen (Bruxelles Formation en VDAB) moeten we inzetten op gerichte opleiding en rekrutering van logistiek personeel voor de ziekenhuizen in Brussel.

5.8. een vergrijzingsplan voor brussel; beter ouder worden in brussel

Ook op het vlak van vergrijzing moet Brussel ambitieus zijn. Brussel lijkt op het eerste gezicht voldoende aanbod aan rust- en verzorgingstehuizen te hebben, maar de verhouding rusthuisbedden (ROB) tegenover Rust- en Verzorgingsbedden (RVT) is onvoldoende aangepast aan de huidige noden... Bovendien is het huidige aanbod te weinig gevarieerd: het ontbreekt aan dagverzorgingscentra en plaatsen voor kortverblijf. Tijd voor een vergrijzingsplan! Het is onze ambitie om wie ouder wordt, het nodige comfort in de stad te bieden. Om er te blijven of beter nog, om terug naar de stad te komen, in de buurt van zorgvoorzieningen, maar ook dicht bij het openbaar vervoer, culturele en sociale activiteiten. We gaan voor:

- Een vergrijzingsplan voor de bouw en aanpassing van woningen op maat van ieders inkomen en behoeften. We zorgen voor een flexibel systeem van leningen, fiscale stimuli en/of subsidies voor de aanpassing van woningen of de aankoop van serviceflats. Dit alles met de bedoeling om Brusselaars zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen laten wonen. We moedigen ontwikkelaars en bouwfirmas aan om 'ageproof' en 'handicapproof' te werk te gaan.

- Een vergrijzingsplan met ondersteuning van het aanbod aan thuishulp, thuisverzorging, maaltijden, et cetera. We willen de nodige aandacht besteden aan de opleiding voor deze jobs en zorgen voor de nodige faciliteiten (onder andere qua mobiliteit) voor deze beroepen.

- Een vergrijzingsplan met aandacht voor sociaal-culturele beleving, toegankelijkheid van de stad en een strijd tegen de vereenzaming. Ook hier hebben de lokale dienstencentra een rol te spelen. Ze moeten, naast het aanleveren van vormingen, diensten en activiteiten ook buurtgerichte zorg opzetten.

- Een vergrijzingsplan met aandacht voor cultuursensitieve zorg en nieuwe taalnoden (door de immigratie en de functie als Europese hoofdstad.) We willen ook rekening houden met de eerste generatie van Europese ambtenaren die besloten heeft om hier te blijven na hun professionele loopbaan.

- Maar, er moet ook aandacht zijn voor levenseindebegeleiding en waardig sterven. Een thema waar wij als liberalen erg veel belang aan hechten. Ook hier kan het beschikbare aanbod op dit moment de vraag niet aan en moeten er meer multidisciplinaire teams komen.

- We willen het erfrecht moderniseren, zodat iedereen één niet-familielid kan aanduiden dat tegen familietarief kan erven. Voor wie zijn erfenis wil nalaten aan zogenaamde 'derden', bijvoorbeeld een goede vriend, nicht of petekind, geldt de maximale erfbelasting. In Brussel en Wallonië loopt die op tot 80 procent; dat is te hoog.

- In het kader van de successie- en erfenisrechten willen we feitelijk samenwonenden gelijk schakelen met wettelijk samenwonenden en gehuwden.

5.9. uw kinderen opvangen

Kwalitatieve en betaalbare kinderopvang in de stad is een essentieel onderdeel van de levenskwaliteit voor jonge gezinnen. Goede kinderopvang draagt aanzienlijk bij tot de ontwikkeling van jonge kinderen, maar ze zorgt gelijktijdig ook voor betere arbeidsmogelijkheden voor ouders. Als we de stad aantrekkelijk willen houden voor middeninkomens moeten we de combinatie van werk en gezin voor hen vergemakkelijken. Daarom willen we ook inzetten op een gebiedsdekkend aanbod aan inkomensgerelateerde crècheplaatsen. Maar ook vanaf 3 jaar hebben kinderen nog degelijke kinderopvang nodig.

Onze voorstellen:

- Op basis van de cartografie van de Nederlandstalige gezinsvoorzieningen in Brussel uit 2016 bouwen we ons netwerk van Nederlandstalige crècheplaatsen in Brussel verder uit. In samenwerking met de inrichtende machten gaan we op zoek naar opportuniteiten voor renovatie en uitbreiding van bestaande crèches.
- We willen gebruik maken van bouw-, renovatie en uitbreidingsdossiers voor schoolinfrastructuur om -waar mogelijk- op dezelfde site ook (extra) crècheplaatsen te voorzien.
- Via investeringsubsidies willen we bedrijven, administraties en instellingen voor hoger onderwijs stimuleren om zelf crèches in te richten voor hun personeel en de bestaande crèches meer open te stellen voor buurtbewoners.
- Onze crèches moeten ook flexibeler worden qua openingsuren. Slechts een klein deel van de erkende Nederlandstalige crèches in Brussel biedt vandaag aangepaste openingsuren aan. Voor ouders die in shiften werken of voor zelfstandigen maakt dat het vaak moeilijk om een gepaste kinderopvangplaats te vinden.
- Het opvanglandschap voor schoolgaande kinderen (3-12 jaar) is momenteel erg versnipperd. Er werden reeds aanzetten gegeven tot nauwere samenwerking via initiatieven voor buitenschoolse opvang, brede school en een kwaliteitsversterking van de naschoolse opvang. In het verlengde hiervan is een maximale afstemming en/of integratie van de naschoolse en buitenschoolse opvang, de brede school en andere initiatieven nodig. We streven daarbij ook naar een goede samenwerking tussen ouders en opvang.
- Het aantal plaatsen in IBO's⁹ (Initiatieven voor Buitenschoolse opvang) in Brussel is vandaag nog te beperkt. We willen de wachtlijsten voor kwaliteitsvolle en betaalbare buitenschoolse opvang wegwerken.

9. Een IBO biedt kinderen een speel- en ontspanningsplek en een gevarieerd aanbod activiteiten voor en na de schooluren, op woensdagnamiddag, op schoolvrije dagen en in de vakantieperiodes.

brussel biedt haar inwoners gezonde, veilige en nette buurten.

Als stadspartij heeft Open Vld Brussel altijd een politiek gevoerd om wonen in de stad, dichtbij het werk, de school, winkels en het vrijetijdsaanbod te stimuleren. Door het stelselmatig verlagen van de registratierechten en de fiscaliteit op huisvesting, zetten we maximaal in op het verwerven van een eigen woning voor zo veel mogelijk Brusselaars. Niet enkel voor gezinnen trouwens, maar ook voor de erg grote groep alleenwoners die ons gewest telt. We willen verder gaan op de ingeslagen weg. De budgettaire marges die vrijkomen door o.a. een beter schuldbeheer en efficiënter financieel beheer willen we gebruiken om de (para)fiscaliteit op huisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk gewest verder af te bouwen en wonen in Brussel financieel haalbaarder en aantrekkelijk te maken. Een gezonde koop- én huurmarkt zijn voor ons van essentieel belang.

43

6.1. iedereen onder dak

- Om zoveel mogelijk Brusselaars de kans te geven hun eigen woning te verwerven, willen we de registratierechten afschaffen voor woningen tot 230.000 euro. Vandaag geldt dit tot €175.000. Dit is voor toekomstige huiseigenaars een extra korting van €6.875 op de aankoop van een woning in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze maatregel zal ongeveer €50 miljoen kosten, maar ze zorgt ervoor dat meer middeninkomens in Brussel blijven (of komen) wonen, waardoor het globaal fiscaal draagvlak van het Brussels gewest versterkt wordt.

- We schaffen de 1% registratierecht op de akte voor de hypothecaire lening af. Dit kost 30 miljoen euro per jaar.

- We stimuleren het verwerven van een eigen woning ook voor de laagste inkomens, door de mogelijkheden van het Woningfonds verder uit te breiden en door de Openbare Vastgoedmaatschappijen sociale koopwoningen op de markt te laten brengen.

- We vereenvoudigen stedenbouwkundige aanvragen, maken deze digitaal toegankelijk voor alle gemeentes en digitaal opvolgbaar.

- Om het woningaanbod in Brussel uit te breiden, zetten we verder in op inbreiding

in sommige stadsdelen met een lagere bevolkingsdichtheid (maar met respect voor behoud van beschermde groenruimte). We willen ook meer kwalitatieve hoogbouw mogelijk maken en het omvormen van leegstaande kantoorruimte tot woningen vereenvoudigen. Monofunctionele kantoorwijken moeten veranderd worden in ruimtes waar wonen, winkelen en werken op korte afstand van elkaar een realiteit wordt. Nieuwe woonvormen, zoals co-housing, kangoeroewonen, community land trust en dergelijke hebben hier ook hun plaats.

- We blijven ons verzetten tegen door de overheid 'vastgelegde' huurprijzen op de Brusselse huurmarkt. Deze zorgen voor een desinvestering in de kwaliteit van de woningen en een globale afname van het aantal beschikbare woningen op de huurmarkt. We willen het net aantrekkelijk maken om te blijven investeren in vastgoed in Brussel. De grootste sociale huisvestingsmarkt in Brussel blijft trouwens de privémarkt.

6.2. de groene, blauwe en kindvriendelijke stad

- We willen dat het BHG in zijn vergunningsbeleid uitgaat van de kindvriendelijkheid en kwaliteit van de stedelijke omgeving. Een kindvriendelijke stad verhindert de stadsvlucht, waardoor jonge gezinnen besluiten om in de stad te blijven wonen. Op deze manier zorgen we ervoor dat er minder dagdagelijkse inter-gewelstelijke pendelbewegingen nodig zijn en beperken we onze globale ecologische voetafdruk.

- We waken over een groentoets; elke Brusselaar moet op wandelafstand van zijn woning toegang krijgen tot kwalitatieve groenruimte. Door kleine interventies op wijkniveau willen we meer groenruimte creëren in de stad. Ook waterpartijen willen we terug een prominentere rol geven in ons straatbeeld. We willen het groene en blauwe netwerk in onze stad versterken. Braakliggende terreinen bieden op dat vlak mogelijkheden, om -al dan niet tijdelijk- omgeturnd te worden tot groene ruimtes. We willen een (contractuele) omkadering voorzien waarbij een bezetting tijdig stopgezet kan worden eens een project op een braakliggend terrein effectief van start gaat.

- De overheden hebben op dit vlak ook een rol te spelen; onbebouwde of te reconverteren overheidsterreinen in het Brusselse moeten ook ingezet kunnen worden voor (tijdelijke) groenruimtes.

- We onderzoeken modellen en stimuli om in dichtbebouwde wijken zonder veel groenruimte leegstaande gebouwen af te breken om er (gedeelde) tuinen of micro-parken van te maken.

- We gaan voor een stad van korte afstanden. We proberen de 'gaten' in benodigde voorzieningen per buurt zo degelijk en gericht mogelijk op te vullen (scholen, winkels, rusthuizen, openbaar vervoer, ...) Dit moet opgenomen worden in de stedenbouwkundige lasten voor projectontwikkelaars.

- Het Hoofdstedelijk Gewest zal onderzoeken hoe het in overleg met de huidige voedingssector de korte keten van landbouwproducten beter in de stad kan brengen. Concreet zal onderzocht worden hoeveel (overdekte) markten er kunnen ko-

men die producten uit het Pajottenland, de Brabantse Kouters, de Zennevallei, de Druivenstreek en het Hageland, in 'Brusselse versmarkten' aan de Brusselaar kunnen aanbieden en verkopen.

-Via Citizen Science¹⁰ (burgerwetenschap) projecten moedigen we Brusselaars aan om hun omgeving zelf te monitoren qua levenskwaliteit en beheer van schaarse grondstoffen (water, lucht, lichtkwaliteit, geluid...) De resultaten zijn een aanvulling op officiële meetpunten en kunnen ons zo ook in staat stellen om lokale 'street canyon-effecten'¹¹ ' in kaart te brengen en aan te pakken.

- We moeten verder blijven inzetten op alternatieve groene energie waar het kan en de zonnekaart¹² beter communiceren. Innovatie in het kader van lokale energieopslag- en deling willen we aanmoedigen (via coöperatieven, lokale energienetwerken, etc...) Slimme meters voor water, licht en energie vormen een integraal deel van een strategie naar duurzame en efficiënte nutsnetwerken die wijken bedienen, maar ook individuele bewustworden rond (energie)consumptie kunnen aanmoedigen.

-Groene, blauwe en kindvriendelijke wijken hebben baat bij een ambitieus gewestelijk lucht-klimaat-energieplan met duidelijke timing en objectieven. Bij de formulering van deze actielijnen is burgerparticipatie essentieel.

10. Bij Citizen Scienceprojecten worden burgers, ongeacht hun achtergrond, actief betrokken bij wetenschappelijk onderzoek. Denk maar aan de luchtkwaliteitsmeters.

11. Een effect dat je hebt in smalle straten met hoge bebouwing. In deze straten worden de uitlaatgassen slechter verdund en kan de luchtvervuiling opstapelen.

12. De zonnekaart is een instrument ontwikkeld door het Brussels Instituut voor het Milieubeheer waarbij u, op basis van uw adres, kan nagaan hoeveel zonnepotentieel uw dak heeft, om fotovoltaïsche zonnepanelen te installeren.

6.3. huisvesting die staat als een huis

- Woningen evolueren mee met de tijd, met de gezinssamenstelling en met de levensomstandigheden van bewoners. Daarom willen we mensen maximaal stimuleren om hun woningen gepast en duurzaam te renoveren, met nadruk op isolatie en het reduceren van de uitstoot. Want, hoewel de globale CO²-uitstoot in Brussel in dalende lijn is, volgens gegevens van het Brussels Instituut voor het Milieubeheer, wordt 60% ervan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toch nog steeds veroorzaakt door verwarming van gebouwen en slechte isolatie. Door betere isolatie willen we energieverbruik en –kosten laten dalen. Dit willen we doen door de aanvraagprocedures voor renovaties en renovatiepremies te vereenvoudigen.

- In hetzelfde verband willen we ook Brusselse huiseigenaars via een premiesysteem nog meer stimuleren om hun verouderde en vervuilende verwarmingsinstallaties te vervangen.

- De kwaliteit van de Brusselse huisvesting moet opgekrikt worden. De Brusselse huisvestingscode is een belangrijk instrument om de kwaliteit van ons woningpark te verhogen, maar ze mag niet enkel van toepassing zijn op privéwoningen. De kwaliteit van onze sociale huisvestingspark laat ook te wensen over. Daarom willen we de sociale huisvestingsmaatschappijen en de OCMW's ook op hun verantwoordelijkheden wijzen. Een leegstaande sociale woning of OCMW-woning helpt niemand vooruit. Daarom willen we dat sociale woningen, gemeente-, of OCMW-woningen die al langer dan vijf jaar leeg staan, verkocht worden. De inkomsten uit deze verkoop moeten integraal aangewend worden voor duurzame renovatie van de andere sociale of OCMW-woningen.

6.4. sociale huisvesting 2.0

De Brusselse Open Vld wil gaan voor een sociale huisvestingsbeleid van de 21ste eeuw, waarbij een sociale woning veel meer wordt dan alleen maar een dak boven het hoofd. Het moet voor mensen in precare situaties ook een manier worden om hun leven opnieuw in eigen handen te nemen. De omkadering van de sociale huisvesting moet daarom aangepast worden, door voluit in te zetten op activering. Ook een hervorming van de sector van de Openbare Vastgoedmaatschappijen zelf dringt zich op.

- We willen de Openbare vastgoedmaatschappijen voor hun verantwoordelijkheid stellen. Via een duidelijk referentiekader en prestatieparameters willen we hun werking nauwlettend evalueren, onder andere op het vlak van de renovatie van hun woningbestand. We willen daarbij ook voor een schaalvergroting en vooral een verregaande professionalisering van de OVM's gaan. Indien er niet aan de parameters voldaan wordt, gaan we over tot verplichte fusie of verzelfstandiging van de OVM's.

- We willen de versnippering tegengaan van de begeleiding in de sociale huisvesting. De 2,7 miljoen euro die jaarlijks naar allerlei goedbedoelde, maar weinig coherente sociale begeleidingsprojecten gaat, moet geconcentreerd worden en voluit ingezet worden op activering van bewoners van de sociale huisvesting; zowel op sociaal vlak als op professioneel vlak. Ongeveer 4 op 5 inwoners van de sociale huisvesting in Brussel heeft geen inkomen uit arbeid. Sociale huisvesting is voor hen een vangnet, wij willen er een emancipatiemachine van maken.

- Via een systeem van huurcheques en een gunstige fiscaliteit willen we de private huisvestingsmarkt aanmoedigen om sociale huisvesting aan te bieden. Open Vld kiest hierbij ook voor een huisvestingsbeleid dat de sociale mix in heel het stadsgewest wil bevorderen en sociale getto's in woningblokken van de overheid wil tegengaan.

- Op basis van een morfologie van de 118 Brusselse wijken -zoals vastgelegd op basis van de door BISA gehanteerde definitie- willen we in die wijken waar reeds 15% van de woningen sociale woningen zijn, een stop zetten op de bouw van nieuwe sociale huisvesting. We zetten in deze wijken wel verder in op nieuwe huisvesting, via projecten van CITYDEV en het Woningfonds.

- Open Vld Brussel was de eerste partij om te wijzen op het probleem van overbewing, waarbij herenhuizen opgedeeld worden in appartementen en zo het aantal inwoners in bepaalde wijken sterk doet stijgen. Dit mag wat ons betreft geen taboe zijn, maar de leefbaarheid van een wijk mag ook niet lijden onder de negatieve gevolgen hiervan (zoals een stijgende parkeerdruk, te weinig voorzieningen et cetera). Daarom willen we een gewestelijke stedenbouwkundige regelgeving uitwerken die zorgt voor oordeelkundige en kwaliteitsvolle opdeling van herenhuizen; waarop ook een strikte controle komt. Gelijktijdig willen we de omgekeerde beweging faciliteren, waarbij opgedeelde huizen weer in éénsgezinswoningen getransformeerd kunnen worden, door deze aanpassingen aan te geven, maar vergunningsvrij te maken.

6.5. een veilige stad

De kritiek op de Brusselse veiligheid geeft de indruk dat de Brusselse politie haar werk niet goed doet. Nochtans werden er al heel wat bakens in het veiligheidsbeleid verzet. De eerste politiehervorming (1998) herleidde de 19 politiezones tot zes grote politiezones. Met de zesde staatshervorming (2011) slaagden we er als liberalen in om de coördinatie van het gewestelijk veiligheidsbeleid te centraliseren bij de minister-president. Er is vandaag één aangestuurd Brussels veiligheidsbeleid over de zes zones heen met eigen doelstellingen en éénheid van bevel in crisissituaties. De politiehervormingen lonen: de statistieken geven een forse daling van de criminaliteit aan in heel het land, én in het bijzonder in Brussel (-10% in 2016 tegen -7,5 en -6,7 in respectievelijk Vlaanderen en Wallonië). Op die weg willen we verder. In de vorige beleidsperiode werd ook de Dienst ION Preventie en Veiligheid opgestart en voorzagen wij die van de nodige middelen om een slagkrachtig gewestelijk beleid uit te voeren.

Onze voorstellen:

- Wij blijven voorstanders van een verdergaande centrale aansturing van het veiligheidsbeleid in Brussel; één politiezone voor het Gewest en zelfs de bredere metropolitane regio. Daarbij houden we twee principes voor ogen:

-dit mag niet ten koste gaan van de nabijheidspolitie. Net door nauw contact kan er gewerkt worden aan de veiligheid in al onze wijken. Die nabijheid moet net versterkt worden. Wijkagenten zijn vandaag niet zichtbaar genoeg en worden niet effectief genoeg ingezet terwijl zij het eerste en belangrijkste aanspreekpunt voor de buurtbewoners moeten zijn. De onderbezetting van de politie en de niet-ingevulde vacatures moeten zo snel mogelijk aangepakt worden, waarbij sterker ingezet moet worden op lokale rekrutering. We willen nagaan of we wijkagenten beter kunnen toewijzen door rekening te houden met hun spreiding over de 118 bestaande Brusselse wijken.

-de coördinatie en samenwerking tussen de politiezones mag wat ons betreft niet stoppen aan de gewestgrenzen, maar moet ook gevoerd worden binnen de Brussels Metropolitan Region.

- We willen één coherent en integraal veiligheids- en preventieplan voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarbij willen we gaan voor een transversale aanpak van de veiligheidsproblematiek over verschillende domeinen heen, waarbij alle schakels in de veiligheidsketen nauw samen werken.

- Even belangrijk om het goede politiewerk in het Brussels Gewest te ondersteunen, is dat justitie snel en efficiënt volgt. Justitie moet het gevoel van straffeloosheid bestrijden: snelrecht moet terug snel worden. In plaats van een termijn van twee maanden te hanteren, willen we naar een termijn van 7 dagen gaan.

- We pleiten ervoor dat het vervolgingsbeleid zich ook richt op wat soms beschouwd wordt als 'kleine' criminaliteit. Hufferig gedrag in het verkeer, sluikestorten en vanda-

lisme, hoe klein ook, moeten snel en streng aangepakt worden. Het jeugdrecht, dat terecht uitgaat van het beschermen van minderjarigen, mag bestraffing niet in de weg staan. Ook minderjarige daders moeten gestraft worden. Daarbij willen we dat het Brussels Gewest en de gemeentes in samenwerking met justitie bij die bestraffing van recidieve daders inzetten op gemeenschapsgerichte/vormende straffen: taakstraffen in de wijk zelf, zodat de burgers/handelaars uit de buurt zien dat de daders gestraft worden en dat zij daar iets aan hebben; ‘herstel van slachtoffers’ onder de vorm van een bemiddelingsmoment, waarbij de daders geconfronteerd worden met wat hun daden bij het slachtoffer hebben veroorzaakt.

-Het (mobiele) cameratoezicht binnen Brussel is een vast onderdeel van het Brusselse veiligheidsbeleid. Camera's kunnen een onderdeel uitmaken van de handhaving van de publieke orde, maar als liberalen pleiten we voor de proportionele inzet ervan. We willen vaste camera's inzetten voor een monitoring van invalswegen en publieke pleinen. Het inzetten van 'bodycams' bij de politie kan een antwoord bieden aan agressie, maar moet ook dienen om burgers beter te beschermen. Daarom moet er een duidelijk wettelijk kader komen voor het maken van beelden, met respect voor ieders privacy.

- We willen dat de Brusselse politie ook meer inzet op community policing; meer rondlopen in de wijken, de sporthals in de buurt leren kennen en gebruiken, de ontmoetingsplaatsen frequenteren et cetera. Daarnaast willen we ook politieagenten de kans geven om levenslang te leren, om zo nog beter in te kunnen spelen op de uitdagingen van een snel veranderende stad.

- We willen de dienst Veiligheid en preventie, opgestart tijdens de vorige bestuursperiode, verder uitbreiden. De verdere operationalisering van het overkoepelend veiligheidsbeleid voor Brussel moet de komende legislatuur volledig onder stoom raken;

- We willen de administratieve omkadering van de politie hervormen en versterken. Het burger- en administratief personeel moet, ofwel door een conventie tussen de politiezones, ofwel door fusies, komen tot meer transversale samenwerking op administratief en logistiek vlak.

- Momenteel bestaat er al een eenheid van commando op het operationele vlak op het terrein, maar deze is nog te vaak ad hoc. Zeker als de federale politie en de verschillende politiezones samen optreden, moet er een sterkere algemene aansturing komen. Daarom pleiten wij ervoor dat er een duidelijke systematiek in de eenheid van politiecommando komt door de directeur-coördinator van de politiediensten hiermee te belasten.

- Een flink aantal politietaken wordt minder frequent uitgevoerd omwille van andere prioriteiten voor de politiezones. Daardoor gebeuren er bijvoorbeeld geen snelheidscontroles meer of wordt het verkeer niet meer geregeld. De verkeersveiligheid garanderen behoort nochtans tot de basistaken van de politie. Dit moet opnieuw een grotere prioriteit krijgen. Wij willen dit soort basistaken herwaarderen, door meer hulpagenten hiervoor in te zetten. Op drukke verkeerspunten willen we opnieuw verkeersagenten zetten. Dit moet gebeuren in een kader dat uitgewerkt wordt tussen de gemeentes, politiezones en het gewest.

- We willen een auditsysteem ontwikkelen dat voor een permanente controle en evaluatie zorgt van de gesubsidieerde verenigingen die actief zijn op het vlak van preventie

en veiligheid. Dit mag niet alleen een boekhoudkundig controlesysteem zijn, maar ook één dat rekening houdt met de werking van elke vereniging. Op deze manier willen we tot een rationalisering van deze sector komen en de slagkracht van ons veiligheids- en preventiebeleid versterken.

- De inrichting en verlichting van de openbare ruimte speelt een vitale rol in de strijd tegen het onveiligheidsgevoel. Via smart lighting, waarbij straatverlichting afgesteld wordt op de aanwezigheid van passanten, en relighting waarbij verouderde verlichting door energiezuinige verlichting (LED) vervangen wordt, willen we zowel een ecologische als economische keuze maken, die het veiligheidsgevoel in de Brusselse wijken helpt versterken. Extra aandacht moet daarbij zeker uitgaan naar de directe omgeving van openbaar vervoershaltes, traditioneel plaatsen waar velen 's avonds een onveiligheidsgevoel ervaren.

6.6. burgerzin als sluitstuk van een veiligheids- en preventiebeleid

Open Vld gelooft dat stadslucht vrij maakt. Het succes van open steden berust wel op duidelijke afspraken, sociale samenhang en respect. In 2008 vatte Open Vld-Brussel die afspraken samen onder de term: stadsethiek.

”Dit betekent voor ons: maximum tolerantie voor diversiteit. Geen discriminatie dus op basis van nationaliteit of afkomst, ook niet op basis van taal. Geen discriminatie van holebi's in de stad. Nultolerantie op deze punten. Maar ook zerotolerantie op vlak van geweld staat voor ons voorop. Het recht op een veilige stad is immers een basisrecht. Daarnaast zijn de erkenning van de scheiding tussen kerk en staat én de erkenning van gelijkheid tussen man en vrouw essentieel. Wij vragen ook drie keer respect: voor ‘eigendom’, voor ‘de publieke ruimte’ (netheid en veiligheid straten, parken, openbaar vervoer) en voor ‘openbare instellingen’ en ‘overheden’ (scholen en leraars, politie, ambtenaren, ...)”.

- Open Vld diende in 2013 in het Brussels Parlement een resolutie in om deze regels en afspraken formeel aan te nemen en ze via het onderwijs en het verenigingsleven uit te dragen. We willen hier verder werk van maken. We willen daarom dat elke vereniging of vzw die subsidies of middelen ontvangt van het gewest, van de VGC of het PFB, dit charter mee ondertekent. Ook elke ambtenaar van het BHG of de bovenstaande instellingen, zou dit als moraliteitsclausule in zijn arbeidsovereenkomst op moeten nemen.

- Open Vld wil dat ook de Brusselse gemeentes dit openlijk uitdragen.

6.7. brussel proper op z'n eigen

Netheid en aantrekkelijkheid gaan hand in hand gaan met economische welvaart. Een gebrek aan netheid geeft dan weer vaak de indruk van een niet-daadkrachtig bestuur. Een nette stad is een aantrekkelijke stad voor bewoners en ondernemers. Het gebrek eraan staat daarentegen steeds hoog op het lijstje van dingen waarvan de Brusselse burger wakker ligt. Als we de stedelijke levenskwaliteit op willen krikken, moeten we dan ook blijvend inzetten op nette buurten. Open Vld Brussel staat dan ook voor een volgehouden beleid waarbij preventie en repressie hand in hand gaan om zichtbare resultaten op te leveren.

Onze voorstellen:

- De beste manier om afval te verminderen is om het te voorkomen. Daarom willen we dat er nog sterker ingezet wordt op constante sensibilisering rond afvalpreventie en het tegengaan van zwerfvuil. We willen daarbij duidelijk maken dat afval achterlaten maatschappelijk niet aanvaard wordt. De overheid moet op dit vlak een voorbeeldrol op zich nemen. We willen hiervoor ook met systemen van “nudging” werken. Dit willen we doen in samenwerking met scholen en jeugthuizen, maar ook samen met lokale handelaars, de openbaar vervoersmaatschappijen, bouwbedrijven, de horeca en administraties. We zorgen daarbij voor een meertalige laagdrempelige communicatie die zich zowel richt op de Brusselaars zelf als op de gebruikers van de stad.

- Afvalbeheer neemt nieuwe vormen aan door de circulaire economie. Heel veel afval valt immers te hergebruiken en veel grondstoffen blijken behoorlijk waardevol. Door afval een waarde te geven kunnen we zwerfvuil ook terugdringen. Denken we bijvoorbeeld maar aan projecten rond hergebruik van plastic in de bouwsector of om te verwerken in asfalt in de plaats van bitumen. Ondernemingen die op dat vlak willen innoveren, willen we actief ondersteunen. Tal van digitale toepassingen op het vlak van waste management kunnen ons daarbij ook helpen. De komende jaren wil Open Vld Brussel dit soort toepassingen verder helpen ontplooiën in het Brussels Gewest.

- Bij het uitdenken en (her)inrichten van de openbare ruimte, voeren we een ‘onderhoudstoets’ in, waarbij we aandacht hebben voor materialen en inrichtingen die eenvoudig te onderhouden zijn, maar die ook gedragssturend werken. We focussen daarbij vooral op beeldbepalende plaatsen zoals stations, toeristische trekpleisters, winkelstraten en uitgaansbuurten. Er moet daarbij voldoende aandacht zijn voor de plaatsing van openbare asbakken bijvoorbeeld en een uitbreiding van veilige en voor vrouwen toegankelijke toiletten.

- We installeren camera’s met nummerplaatherkenning op die plekken waar regelmatig sprake is van sluikestorten. Voor de meest gevoelige zones ontwikkelen we in samenwerking met de buurt of lokale stakeholders een plan van heraanleg.

- We willen van de gemeenschapswachten echte wijkmanagers maken, die in nauw overleg met de stakeholders in de buurt (bewoners, lokale handelaars) en de openbare netheidsdiensten de verantwoordelijkheid krijgen over de netheid en de naleving ervan op een plein, park of in een bepaalde wijk die hen toegewezen wordt. We willen een doelmatige inzet van deze gemeenschapswachten; zij zijn diegenen die moeten

signaleren wanneer er zich gevallen van sluikestorten, beschadiging van stadsmeubilair of graffiti voordoen. We willen dat daarbij zo kort mogelijk op de bal gespeeld wordt.

- We pleiten ervoor dat de toepassingsgebieden voor de gemeentelijke administratieve sancties rond netheid geharmoniseerd worden over de verschillende gemeentes heen en dat de tarieven voor sluikestorten sterk omhoog worden getrokken. Rond sluikestorten willen we een gewestelijk beleid ontwikkelen waarbij meerdere betrokken actoren (gemeentes, politie, Net Brussel), nauw samenwerken.

- We willen het paradigma ook omdraaien. Wie sluikeafval verzamelt en in het containerpark binnenbrengt, wordt financieel beloond. We onderzoeken ook of we dit met andere restmaterialen zoals plastic kunnen doen. Daarom herbekijken we ook het sorteren zelf; we willen nagaan of dat nog thuis moet gebeuren of dat sorteermachines in afvalcentra efficiënter kunnen werken.

- We evalueren de output van onze afvaldiensten en benchmarken deze met andere steden. We gaan ook na welke rol de privésector kan spelen op het vlak van openbare netheid. We willen daarbij uitgaan van innovatieve afvaloplossingen, zoals nachtelijke afvalophaling of het voorzien van vuilnisbakken met slimme sensoren die de diensten verwittigen wanneer de vuilnisbak bijna gevuld is.

- We stellen de afvalophaling bij elke deur in vraag. Het is efficiënter om straat per straat na te gaan wat de beste manier is: aparte containers of de deur-aan-deurophaling. Qua afvalophaling willen we naar maatwerk gaan. In toeristische en winkelzones willen we gaan naar een systeem van (ondergrondse) containers. Bij nieuwbouwapartementen moet er ruimte voorzien worden voor de installatie en het gebruik van containers. Nog te veel Brusselaars zien zich immers genoodzaakt hun balkonnetje op te offeren om er hun vuilnis te stockeren tot de volgende ophaalbeurt. We willen Open data en performantiematrixen inzetten om te zorgen voor efficiëntiewinst.

- In samenwerking met de distributiesector, Brussel leefmilieu en de supermarktketens willen we verder inzetten op het tegengaan van voedselverlies. We willen de ontwikkeling van innovatieve businessmodellen ondersteunen die op dit vlak actief zijn (e.g. Graapz).

in en naar Brussel kan iedereen zich vlot, veilig en comfortabel verplaatsen.

Als economische motor van ons land, telt Brussel 724.000 arbeidsplaatsen. Dat genereert enorm veel mobiliteit. Van de 340.000 pendelaars uit Vlaanderen en Wallonië die dagelijks in Brussel komen werken, nemen er 190.000 de auto. Daarnaast zijn er nog zo'n 175.000¹³ Brusselaars die de wagen nemen om op hun werk te geraken. Hoewel het aandeel van de personenwagen in het pendelverkeer duidelijk afneemt, toont het grote aantal wagens op onze wegen toch aan

- dat er nog meer geïnvesteerd moet worden in snel en comfortabel openbaar vervoer dat álle delen van het gewest bedient.

-dat we naar een gewestoverschrijdende mobiliteitspolitiek moeten gaan, want het verkeer stopt niet aan de gewestgrenzen.

Als uitgesproken voorstander van het openbaar vervoer wil Open Vld Brussel ook in de toekomst fors verder investeren in de uitbouw van ons openbaar vervoersnetwerk. De cijfers zijn immers duidelijk. Met een metrolijn kan je 14.320 passagiers vervoeren per uur. Een lange tram vervoert 5.060 passagiers, een buslijn 2.080... We willen dus inzetten op meer metro en trams om zo een degelijk en redelijk mobiliteitsalternatief te bieden aan de Brusselaar en pendelaar.

Open Vld ziet het metronetwerk als de ruggengraat van het Brussels openbaar vervoersnetwerk. De metro dient voor het vervoer van grote groepen reizigers langs de voornaamste assen van het gewest. Maar onze metrostations dienen daarnaast ook als mobiliteitsknooppunten van waaruit we via een nog verder te ontwikkelen fijnmazig netwerk van trams en bussen de Brusselse wijken ontsluiten.

7.1. openbaar vervoer om u tegen te zeggen

- In de komende legislatuur beginnen we eindelijk met de bouw van metrolijn 3, in de richting van Schaarbeek-Evere. Ook de uitbreiding van de metro naar Ukkel gaat vanaf 2020 van start. Na jarenlange stilstand op dit vlak plaatste Open Vld de verdere uitbouw van ons metronetwerk terug op de politieke agenda. We gingen ook zelf op zoek naar financiering. De komende jaren willen we zorgen voor een nauwgezette opvolging van deze belangrijke werken.

- Gezien de lange plannings- en ontwikkelingstijd voor nieuwe metrotrajecten, willen we nu al de nodige haalbaarheidsstudies opstarten voor een uitbreiding van ons metronetwerk van:

- Simonis naar Groot-Bijgaarden
- het stadscentrum naar Elsene en Solbosch

- We willen ook haalbaarheidsstudies opstarten voor een vaste openbaar vervoersverbinding tussen de nieuw ontwikkelde zone aan Tour & Taxis en het Noordstation. In tussentijd willen we deze nieuwe stadswijk al bedienen met elektrische bussen.

- Daarnaast willen we ook een haalbaarheidsstudie opstarten voor een betere ontsluiting per openbaar vervoer van Neder-Over-Heembeek en Haren.

- De metro moet op termijn ook doorgetrokken worden tot in Vlaams-Brabant, naar de invalswegen met overstapparkings en de industrieterreinen:

-van Herman Debroux naar de E411 in het kader van een afbraak of herbestemming van het Hermann-Debrouxviaduct

-van Schaarbeek-Evere naar enerzijds Neder-Over-Heembeek en de ring en anderzijds naar Diegem, Zaventem en de nationale luchthaven, ... Hierover willen we in de komende legislatuur overleg opstarten met het Vlaams Gewest en concrete afspraken uitwerken.

- We willen de bestaande plannen voor de automatisering van de metro uitvoeren in functie van de beschikbare middelen. Deze automatisering van de bestaande metrolijnen 1 en 5 zal voor tijdswinst zorgen en de capaciteit van ons openbaar vervoer fors opdrijven.

- Het MIVB- en het NMBS-buurtsporennetwerk in Brussel, met tal van kleine stations, moeten volledig in elkaar geïntegreerd worden. Dat betekent dat we 1 enkele tarief-formule en abonnement willen, éénvormige communicatie, geïntegreerde lijnplannen, éénvormige stationsaanduidingen en geïntegreerde rijtijden. De real time informatieborden aan tram- en bushaltes moeten de real time positie aangeven van voertuigen van alle vervoersmaatschappijen. Voor de gebruiker moet alles éénvormig en éénzijdig zijn. We faciliteren de ontwikkeling van een Brusselse Mobility app die alle vervoersaanbieders verzamelt en waar bijvoorbeeld e-tickets kunnen worden, villofietsen

gereserveerd en dergelijke meer. Dit alles is een eerste stap, maar we willen op termijn ook dat de MIVB en NMBS concreet gaan samenwerken rond het gedeeld gebruik van elkaars spoorbeddingen.

- We blijven voorstander van een billijke tarifiering. Mobiliteit kost nu éénmaal geld. Deze inkomsten zijn nodig om investeringen te doen in de kwaliteit en het comfort van ons openbaar vervoer.

- We pleiten ervoor dat de NMBS haar Brussels netwerk ook anders gaat invullen. Niet alle treinen moeten langs Brussel Centraal passeren. Een aantal lijnen zou dus 'geknipt' moeten worden, om deze momenteel overlappende verbinding te ontlasten. Passagiers moeten vlot de overstap van het ene grote Brusselse treinstation naar het andere kunnen maken via de metro. We pleiten ook voor een sterkere vertegenwoordiging van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de beslissingsorganen van de NMBS en Infrabel. Vandaag wordt er door de NMBS te weinig rekening gehouden met de wensen van de Brusselaars.

- Op hetzelfde moment vragen we van de NMBS dat ze een inhaalbeweging doet voor het volledig in gebruik stellen van het Gewestelijk Expressnet.

- We willen verder blijven investeren in de verbetering van de trambeddingen en willen stelselmatig de oudste modellen uit roulatie halen en ze door nieuwe, comfortabelere, minder lawaaijige en grotere toestellen vervangen

- Het Brussels openbaar vervoer moet zonder meer toegankelijk gemaakt worden voor personen met een beperkte mobiliteit, rolstoelen en ouders met kinderwagens. De situatie vandaag blijkt immers nog steeds niet ideaal. Er moet ook aandacht gaan naar duidelijke signalisatie voor blinden en slechtzienden en gebruiksvriendelijkheid van ticketterminals. Daarom ontwikkelen we in samenwerking met de belanghebbenden en de MIVB een meerjarenplan. We zorgen ook voor een rapportering om jaar na jaar na te gaan welke vooruitgang op dit vlak werd geboekt.

7.2. metropolitaan denken voor een mobiliteit die niet aan de gewestgrenzen stopt

- Open Vld wil een concrete invulling geven aan de Brussels Metropolitan Region om tot een evenwichtig mobiliteitsplan te komen in de ruimere Metropolitan regio rond Brussel. De luchthaven van Zaventem is immers economisch belangrijk voor Brussel, Vlaams-Brabant en het hele land. Door de kaart te trekken van de Metropolitan regio en de verschillende openbare vervoersmaatschappijen concreet over de gewestgrenzen heen te laten samenwerken, willen we het verschil maken. We willen het debat weghalen uit de communautaire rivaliteit. De Lijn en de MIVB moeten samen werk maken van:

- het Brabantnet, met de ringtram rond Brussel vanuit Willebroek via Londerzeel, Meise langs de A12 naar Laken en Noord,
- de tram vanuit Dilbeek via de Ninoofse Steenweg naar het Weststation, ...
- een verlenging van tram 8 (Roodebeek) via de industrie- en kantoorzones in Diegem en Machelen tot aan de Luchthaven van Zaventem
- de trambus van aan het UZ Jette, over Vilvoorde tot aan de Luchthaven van Zaventem

- Op termijn willen we evolueren naar één Metropolitan Board of Mobility; waarbij zowel het spoor- als tram- en metrovervoer in de Brusselse Metropolitan Gemeenschap bestuurd wordt vanuit één centraal orgaan.

- De frequenties van de openbaar vervoersverbindingen tussen Brussel en de luchthaven moeten nog omhoog gaan.

- De Brusselse Open Vld wil het multimodaal pendelverkeer naar Brussel vergemakkelijken door het aantal overstapparkings nog fors uit te breiden. Naast de voorziene overstapparkings (COOVI, Stalle, Esplanade en Kraainem) willen we ook dat er 3000 overstapparkerplaatsen komen aan Parking C en dat hier een tramverbinding komt. Zo valoriseren we een vandaag grotendeels braakliggend terrein, maar zorgen we ook voor voldoende capaciteit aan overstapparkerplaatsen voor pendelaars die vanuit Antwerpen en het Noorden van Oost-Vlaanderen komen, een bijzonder grote groep.

7.3. een stap in de wereld zetten

Mobiliteit draait in eerste instantie rond voetgangers. De komst van de voetgangerszone in het centrum van Brussel onder impuls van Open Vld, stuitte op veel (onterechte) kritiek, maar het was een moedige keuze, die definitief de aard van het stadscentrum veranderde door een stuk ervan terug te schenken aan de zwakke weggebruiker. In de Brusselse stadskernen moet de wagen een gast worden en moeten voetgangers en fietsers leidend worden:

- We willen meer inzetten op voetgangersvriendelijke stedelijke ruimte. We willen daarbij vooral focussen op betere en comfortabele voetpaden, voetgangersvriendelijke en overzichtelijke kruispunten en oversteekplaatsen. We vragen ook extra aandacht voor wandelzones rond knooppunten van openbaar vervoer. De leesbaarheid van de weg moet ook verbeterd worden. We willen ook de signalisatie aanpassen. Plaatsaanduidingen moeten ook aangeven hoe ver een plek is op wandelafstand. We pleiten voor een gedegen communicatie rond stappen en wandelen in de stad. Dat kan een wandelcultuur helpen bevorderen. De overheid moet nagaan hoe haar personeel evenzeer taken te voet kan uitvoeren om zo het goede voorbeeldgedrag te stellen. Zo willen we mensen aansporen om kortere afstanden vaker te voet af te leggen.

- De inrichting van nieuwe voetgangerszones zoals die in Brussel-Stad, moet voor ons ook steeds gepaard gaan met studies naar de commerciële ontwikkeling van de buurt en met een participatieproject met de inwoners en handelaars. De te ontwikkelen voetgangerszones moeten ingeschreven worden in een filosofie van wandelcorridors die toestaan dat ze leesbaar zijn en in een logisch mobiliteitsverband passen. We pleiten ook voor het verstandig plaatsen van bomen in nieuwe voetgangerszones.

- Om kwalitatieve ruimte te hebben, pleiten we er ook voor om komaf te maken met het inrichten van groenruimtes die niet of nauwelijks toegankelijk zijn voor voetgangers; denken we maar aan verkeerseilanden met beplanting, in het midden van rotondes. Als er plaats is om een beplant verkeerseiland te voorzien, is er meestal ook plaats om de wegcapaciteit te verkleinen en de groenruimte te installeren langs de kant van het voetpad.

- Bij de verdere uitbouw van het Brusselse wandel-/voetgangersnetwerk pleiten we voor de installatie van zitbanken, veilige en nette publieke toiletten (die toegankelijk zijn voor vrouwen en ouders met jonge kinderen.) en publieke fontein. Zitbanken nodigen voetgangers uit om even rust te nemen.

- We willen de Brusselse oversteekplaatsen en verkeerslichten uitrusten met aftelklokken en afteltickers (voor blinden en slechtzienden). We willen ook nagaan of er geen rolroutes¹⁴ kunnen uitgewerkt worden in recreatieve en toeristische gebieden.

14. Dit zijn routes die speciaal aangepast werden om maximaal toegankelijk te zijn voor rolstoelgebruikers.

7.4. fietsen enzo

Een betere mobiliteit van en naar Brussel én binnen Brussel betekent ook investeren in fietsers en voetgangers. De doorbraak van de e-fiets is een game changer. Het netwerk van fietssnelwegen moet dan ook verbeterd en uitgebreid worden, zoals we al sinds 2010 vragen.

- Fietsers en voetgangers moeten duidelijk van elkaar gescheiden worden. Vandaag moeten ze zich nog te vaak op dezelfde krappe ruimte verplaatsen, wat zorgt voor onveilige situaties. Het fietspad op de Wetstraat is daar een klassiek voorbeeld van.

- We willen dat er een inhaalbeweging komt om degelijke fietsinfrastructuur te voorzien op de Brusselse gewest- en gemeentewegen, die ontwikkeld wordt vanuit het perspectief van de fietser. Deze moet rekening houden met reliëf en moet ook verkeersluwe, minder vervuilde verkeersassen aandoen. Overleg met fietsersverenigingen is in deze aangewezen. We streven zoveel mogelijk naar afgescheiden en verhoogde fietspaden, waarvan de verharding gekleurd is, met duidelijke bewegwijzering en bebording.

- Ook hier willen we werk maken van samenwerking op de metropolitane schaal; fietsroutes moeten vloeiend in elkaar doorlopen van het ene gewest naar het andere, zonder onderbreking. We pleiten ervoor dat Vlaams-Brabant en het Brussels Gewest samen een metropolitane fietssnelwerkplan uitwerken en een werkgroep oprichten. Die moet de bestaande hiaten tussen fietssnelwegen oplossen en een éénvormige signalisatie uitwerken.

- We willen het aantal fietsparkings in de stad, in winkelstraten en handelswijken en aan openbaar vervoershaltes fors uitbreiden. Dat willen we onder meer doen door een fietsparkeernorm in te voeren bij de nieuw- en verbouw van kantoren, voorzieningen, supermarkten et cetera. We willen ook dat er bij de heraanleg van straten rekening wordt gehouden met meer ruimte voor voetgangers, maar ook dat de straten zelf 'fietsparkeerproof' worden, dat wil zeggen dat buurtbewoners ruimte hebben om hun fiets veilig in de buurt van hun woning te parkeren aan een fietspaal bijvoorbeeld, zonder dat ze de daarbij de doorgang van voetgangers hinderen.

- We willen een netwerk van fietsherstelplaatsen voorzien aan metrostations en multimodale knooppunten. Om de vijf metrostations zou er een fietsherstelplaats moeten zijn.

- Nu de capaciteit van de metro verhoogd zal worden, moet er ook nagedacht worden over het meer fietsvriendelijk maken van de metro.

- We pleiten voor regelmatige campagnes die fietsers toelaten de staat van het fiet-snetwerk te beoordelen om zo werkpunten te identificeren en aan te pakken. Wij pleiten voor een specifieke dienst die periodiek de padbekleding reinigt van steenslag, glas, grind en ander afval.

- De komende legislatuur willen we verder werk maken van een gewestelijk wettelijk kader voor andere vervoersmodi; zoals (e-)steps en dergelijke. De bestaande infra-structuur moet ook aangepast worden aan deze nieuwe vervoersmodi, waarbij ver-

keersveiligheid voorop staat, net als complementariteit met het openbaar vervoer. We willen dat deze diensten uit de deeleconomie beschikbaar zijn over het hele gewest en in een volgende fase, de hele metropolitane regio.

7.5. busje komt zo

- Dankzij Open Vld schakelde de MIVB over op hybride bussen en zullen tegen 2030 alle MIVB-bussen elektrisch aangedreven worden. We zetten de elektrifiëring van de MIVB-bussen verder en voorzien de nodige oplaadinfrastructuur.

- We stimuleren de Brusselse gemeentes om hun voertuigen ook te elektrifiëren. Dit kan in co-partnerschap met de MIVB gebeuren

- Om te voldoen aan de groeiende vraag naar internationale busverbindingen met Brussel moet er een internationale busterminal komen, die verbonden worden met de ruggengraat van ons openbaar vervoersnetwerk en dus aansluiting. In de buurt van de stopplaats moeten ook de nodige handelszaken voorzien worden.

- We pleiten voor een verdere ontplooiing van het nachtelijk openbaar vervoer in Brussel. Er moet een evaluatie komen van het NOCTIS-nachtbusnetwerk dat complementair moet zijn met een metro die tot 3u 's nachts rijdt. In samenwerking met de Brusselse taxisector moet het Brussels nachtvervoer een belangrijk alternatief vormen voor verplaatsingen met de wagen.

7.6. de auto en andere voertuigen

In tegenstelling tot een aantal andere partijen, is Open Vld niet a priori een tegenstander van geïndividualiseerd vervoer. Wij willen de vraag naar meer ruimte en mogelijkheden voor fietsers en voetgangers verzoenen met de wil van de Brusselaars om een wagen, scooter of moto te gebruiken. Het is duidelijk dat de aard van de mobiliteit grondig aan het veranderen is. Daar willen we ook volop op inzetten. Mobility as a service vervangt, met systemen van gedeeld wagen- of voertuiggebruik nu al voor een groeiend deel het klassieke autobezit. Dit is een evolutie die wij toejuichen en verder mogelijk willen maken. Daarnaast is het ook duidelijk dat het aandeel van de personenwagens in de CO²-vervuiling naar beneden moet. De volledige uitrol van de Lage Emissiezone in Brussel zal daar de komende legislatuur mee voor zorgen. Maar we hebben nog andere voorstellen:

- We gaan voor de afschaffing van de jaarlijkse verkeersbelasting en belasting op de inverkeersstelling, en kiezen voor een slim en budgetneutraal alternatief, waarbij autogebruikers niet meer belast worden op het bezit van een voertuig, maar op basis van waar, wanneer en hoeveel ze dat voertuig gebruiken. Het voorbereidende werk werd hiervoor reeds gedaan door een expertenpanel. In de komende legislatuur willen we deze hervorming van de verkeersfiscaliteit volop inzetten. Een concrete eerste stap is dat we voertuigen gaan taxeren op basis van 3 parameters: brandstoftype, de euronorm (bouwjaar) en CO²-uitstoot. Deze parameters worden aan een weging onderworpen en vormen samen een soort referentiebedrag; dit bedrag blijft stabiel gedurende de hele levenscyclus van het voertuig. Met deze parameters spelen we zowel in op luchtvervuiling als op klimaatverandering. Op termijn moet dit leiden tot een slimme kilometerheffing, waarbij autobestuurders belast worden op de milieukeurmerken van hun wagen en waar en wanneer ze hun wagen gebruiken.

- Verkeersveiligheid is van primordiaal belang. Nog te vaak moeten we vaststellen dat zwakke weggebruikers het slachtoffer zijn van wegpiraten en een slechte weginrichting. We willen dan ook gaan voor meer snelheids-, alcohol- en drugcontroles (zie ook veiligheid), gekoppeld aan een optimalisering van zones 30. We willen ook dat de wegen in probleemzones heringericht worden, om een constant afradend effect te hebben op overdreven snelheid en andere verkeersovertredingen.

- Tijdens de spitsuren willen we door slimme fasering van verkeerslichten groene golven creëren langs de grote verkeersassen in Brussel. Via dit systeem kunnen wagens aan constante snelheid rijden zonder steeds te hoeven stoppen voor een rood licht. Hierdoor zorgen we ervoor dat wagens niet steeds moeten afremmen en terug opstarten, wat voor een grotere uitstoot zorgt.

- We blijven pleiten voor een verdere hervorming van de regeling rond de bedrijfswagens. Onder impuls van Open Vld zijn er reeds stappen gezet om een alternatief voor de bedrijfswagen uit te werken; het mobiliteitsbudget of extra cash. Wij pleiten ervoor dat er ook een alternatieve huisvestingsbonus uitgewerkt wordt, waarbij hetzelfde fiscale regime geldt voor een voordelige tussenkomst in allerhande huisvestingskosten. Op die manier willen we een deel van de pendelbewegingen tegengaan en het wonen in de stad verder stimuleren. Het bedrijfswagenpark zelf moet naar zero emissie evolueren tegen 2028. De overheid moet hierin zelf ook het gepaste voorbeeld geven.

- Bedrijven die een substantiële vermindering van de impact van het vervoer van hun werknemers realiseren moeten hiervoor fiscaal beloond worden.

- Wagens worden voor een groot deel van de tijd niet gebruikt. Maar als ze geparkeerd staan, nemen ze wel ruimte in op de openbare weg. Parkeren in een drukke stad blijft dus een uitdaging. Uit een studie uit 2015 blijkt dat wagens voor 38% op de openbare weg worden geparkeerd. 26% staat in parkeerplaatsen van woningen. Er valt niet te ontkennen dat de verwijdering van parkeerruimte op de openbare weg, door de heraanleg van de openbare ruimte in sommige wijken, tot ernstige mobiliteitsproblemen heeft geleid. Vooral omdat er daarbij niet werd voorzien in alternatieven / compensatie van parkeerruimte van de openbare weg af. Nochtans is dit het uitgangspunt van het IRIS II-plan. Open Vld wil daarom inzetten op meer parkeerruimte van de openbare weg af (via aanpassingen aan de stedenbouwkundige vergunningen) en volop gaan voor innovatieve parkeersystemen (via parkingapps bijvoorbeeld of pocketparkings). We willen daarbij focussen op typische woonwijken. Niet alleen voor de buurtbewoners, maar ook voor hun bezoekers. We willen dat er meer stimuli komen voor bedrijven om hun beschikbare parkeerruimte buiten de kantooruren open te stellen voor buurtbewoners.

- We willen dat er strikter gecontroleerd wordt op het parkeren in leverzones voor bedrijven. We zorgen voor een stickersysteem dat leveranciers op hun wagen kunnen klevan zodat ze herkenbaar zijn voor parkeerwachters en verkeersagenten. De bezetting van zones voor laden en lossen door gewone auto's zorgt voor files en verkeershinder.

- We willen ook striktere controles op het foutparkeren op plaatsen voor mensen met een beperking en op fietspaden.

- Voor pendelaars en bestemmingsverkeer willen we het netwerk van real-time parkeeraanduidingsborden verder uitbreiden. Ook op dit vlak willen we metropolitaan gaan. Vanop de Brussels invalswegen zouden dynamische geleidingsborden moeten aangeven waar nog beschikbare parkeerplaatsen voorhanden zijn.

- We willen het netwerk voor laadpalen voor elektrische wagens nog fors uitbreiden. Dit willen we onder andere doen door bestaande parkeerbelastingen af te schaffen voor diegenen die parkeerplaatsen met laadpalen ter beschikking stellen van het publiek. Het Brussels gewest moet ook verder onderzoek en ontwikkeling naar elektrische voertuigen faciliteren.

7.7. de mobiliteit van de toekomst

Omdat mobiliteit in de toekomst steeds minder gelijk zal staan aan auto- of voertuigbezit willen we nieuwe evoluties op vlak van voertuigdelen ondersteunen door het regelgevend kader waar mogelijk te vereenvoudigen, en door nieuwe spelers op de Brusselse mobiliteitsmarkt toe te laten een bijdrage te leveren aan een betere Brusselse mobiliteit en luchtkwaliteit.

- Brussel moet de komst van zelfrijdende voertuigen voorbereiden.

- Open Vld pleit voor de introductie van een echte onderhoudscultuur van de openbare ruimte, maar ook als het aankomt op de bestaande mobiliteitsinfrastructuur. De Brusselse tunnels waren op dat vlak een bijzonder pijnpunt, met alle gevolgen van dien voor de Brusselse economie. Open Vld voorzag in de middelen om de tunnels grondig te renoveren. Voorkomen is echter beter dan genezen. Daarom willen we een nauwere opvolging en meer investeringen in onderhoud. Mobiel Brussel moet op dit vlak daadkrachtiger en proactiever te werk gaan. Ook qua mobiliteitssturing moet Mobiel Brussel een tandje bijsteken. Zo stellen we bijvoorbeeld vast dat bij werken of ongevalen autobestuurders veel te laat en onvoldoende geïnformeerd worden over alternatieve routes. Elke onvoorziene omstandigheid leidt al snel tot een verkeersinfarct op Brusselse schaal leidt. Hiervoor moeten de nodige tools verder ontwikkeld worden. Op dit vlak is samenwerking op metropolitane schaal trouwens ook onontbeerlijk.

- We willen maximale ontplooiingskansen geven aan mobiliteitsapps en mobiliteitssturingssystemen om het Brussels verkeer in goede banen te leiden. Open data die door gewestelijke instellingen ter beschikking wordt gesteld, blijft van belang om tot goede toepassingen te kunnen komen. Mobility as a service is voor ons de toekomst. Hierbij willen we verder gaan dan enkel informatie verstrekken, we willen eenvoudige betalingen erbij.

7.8. taxi's in brussel

- We willen evolueren naar een gezond en klantvriendelijk taxi-aanbod, waarbij de klant niet alleen koning is maar de prijzen voor de gebruiker ook realistisch zijn. Enkel op die manier kan de Brusselse taxisector groeien en een volwaardig aanvullend alternatief vormen in het Brussels mobiliteitsbeleid. We gaan ook de discussie op metropolitane schaal aan. Brussel en de luchthaven zijn communicerende vaten. Toch blijft de communautaire onwil verhinderen om een taxibeleid op maat van de Metropolitane Regio uit te werken.

- Open Vld pleit voor een toekomstproof taxibeleid dat ruimte laat voor nieuwe initiatieven.

gewoon **doen**

met liberale groeten,

guy vanhengel - carla dejonghe - khadija zamouri -
stefan cornelis - vincent riga - quentin van den hove -
ethel savelkoul - kurt deswert - lamia khan -
frederik ceulemans - valérie libert - melanie verroken -
erik van den berghe - mireille corteville -
wim vanobberghen - isabelle rossignol - sven gatz -
els ampe - lionel bajart - martine raets -
laurent van der elst - massimo scotti - ariane de croo -
franc bogovic - sofie geeroms - ayoub el azzaoui -
catherine de buck van overstraeten -
maude van gijseghem - marc daniëls -
mimi crahaj - stef colens - christel verhasselt -
emeline roobroek - david praet -
nazgul bulmukhanova - ronald probst - filiz urus -
jelman haaze - werner spinnoy - jenny van hoeymissen -
tamara de groof - jan de ceuster - aviva dierckx -
shiraz rafi - frederic masil - sophie grulois -
kristel janssens - philippe adriaenssens -
frédéric phalempin - mia joosten - franck goethals -
ann michiels - albert verdeyen